

Sprawozdanie
z realizacji w 2016 r. programów wynikających ze Strategii
Rozwiązywania Problemów Społecznych w Jaworznie
na lata 2006-2020.

Sprawozdanie z realizacji w 2016 r. programów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Jaworznie na lata 2006-2020, wynika z planu pracy Rady Miejskiej w Jaworznie, Komisji Bezpieczeństwa i Spraw Samorządowych oraz Komisji Zdrowia i Ochrony Środowiska RM na marzec 2017 r. Ponadto zgodnie z § 3 uchwały Nr LIII/687/2006 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2006 r. w sprawie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Jaworznie na lata 2006-2020 – Prezydent Miasta został zobowiązany do składania Radzie Miejskiej rocznych sprawozdań z realizacji programów Strategii do 31 marca. Zadanie to nie wymaga zabezpieczenia w budżecie miasta dodatkowych środków finansowych oraz nie ma wpływu na zatrudnienie w administracji.

Przedmiotowe sprawozdanie zawiera informacje nt. realizacji następujących programów:

1. Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w Jaworznie za 2016 r.
2. Program przeciwdziałania negatywnym skutkom długotrwałego bezrobocia poprzez wspieranie zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w Jaworznie za 2016 r.
3. Program Pomocy Osobom Bezdomnym i Przeciwdziałania Zjawisku Bezdomności w Jaworznie za 2016 r.
4. Program Pomocy Osobom Zagrożonym Eksmisją w Jaworznie za 2016 r.
5. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Jaworznie na lata 2015-2018.
6. Sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej działającego na terenie miasta Jaworzna za 2016 r.
7. Gminny Program Wspierania Rodziny w Jaworznie na lata 2015-2018.
8. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Jaworznie za 2016 r.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W ZAKRESIE REHABILITACJI
SPOŁECZNEJ, REHABILITACJI ZAWODOWEJ I ZATRUDNIANIA ORAZ PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH ZA 2016 ROK W JAWORZNIE

LP.	REALIZATOR / ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI
KIERUNEK 1. REHABILITACJA ZAWODOWA I ZATRUDNIENIE		
1.	Powiatowy Urząd Pracy Dokonywanie oceny zdolności do pracy w szczególności poprzez przeprowadzanie badań lekarskich i psychologicznych oraz ustalanie kwalifikacji, doświadczeń zawodowych, uzdolnień i zainteresowań	W 2016 r. Powiatowy Urząd Pracy objął: <ul style="list-style-type: none"> – specjalistycznymi badaniami lekarskimi i psychologicznymi umożliwiającymi wydanie opinii o przydatności zawodowej do kierunku szkolenia: 24 osoby niepełnosprawne (w tym 14 osób bezrobotnych i 10 osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu), finansowanymi ze środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz PFRON, – badaniami lekarskimi mającymi na celu stwierdzenie zdolności do odbycia stażu: 22 osoby niepełnosprawne (w tym 17 osób bezrobotnych i 5 osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu), finansowanymi ze środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz PFRON.
2.	Powiatowy Urząd Pracy Prowadzenie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego	W 2016 r. osoby niepełnosprawne zarejestrowane w PUP w Jaworznie zostały objęte pośrednictwem pracy oraz poradnictwem zawodowym. Ze środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz PFRON staż odbyły 22 osoby niepełnosprawne (w tym 17 osób bezrobotnych i 5 osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu) na stanowiskach: pracownik biurowy, portier, technik farmacji, sprzedawca, pomoc kuchenna, montażysta, instruktor terapii zajęciowej. Ze środków Funduszu Pracy sfinansowano roboty publiczne dla 3 osób bezrobotnych na stanowisku robotnik gospodarczy. Pracami społecznie użytecznymi sfinansowanymi z Funduszu Pracy objęto 13 osób bezrobotnych na stanowisku robotnik gospodarczy. 125 osób niepełnosprawnych podjęło pracę, inną formę zarobkową lub działalność gospodarczą. 53 osoby niepełnosprawne zostały objęte poradnictwem zawodowym. 3 osoby do 30 roku życia, niepełnosprawne, bezrobotne zostały skierowane do zatrudnienia w ramach refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne. Bon na zasiedlenie otrzymała 1 osoba niepełnosprawna.
3.	Powiatowy Urząd Pracy Przygotowanie zawodowe z uwzględnieniem perspektyw zatrudnienia	W 2016 r. PUP nie realizował przygotowania zawodowego dorosłych dla osób niepełnosprawnych. Żadna osoba niepełnosprawna nie skorzystała z tej formy aktywizacji.
4.	Powiatowy Urząd Pracy Organizowanie szkoleń zawodowych	W 2016 r. objęto szkoleniami zawodowymi 21 osób niepełnosprawnych (w tym 12 osób bezrobotnych i 9 osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu) w zakresie: magazynier z obsługą wózków jezdniowych i egzaminem UDT, portier – dozorca wraz z elementami pracownika utrzymania czystości, w zakresie kierowania ruchem drogowym, pomoc kuchenna, uprawnienia SEP do 1 kV, sprzedawca. Szkolenia zawodowe pokryte zostały ze środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz PFRON.

5.	Powiatowy Urząd Pracy, Pracodawcy Tworzenie stanowisk pracy i wyposażanie nowych miejsc pracy oraz inne działania zgodnie z programami PFRON	W 2016 r. ze środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz PFRON zatrudniono 4 osoby niepełnosprawne w ramach umów o refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy. Spośród osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej, dla których planowano przyznanie dotacji ze środków PFRON – 2 osoby otrzymały dofinansowanie ze środków Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego. Osoby te uwzględniły wymagany, krótszy okres prowadzenia działalności gospodarczej, tj. w przypadku Funduszu Pracy i EFS – 1 rok, a w przypadku dotacji ze środków PFRON – 2 lata. Jedna z osób skorzystała z atrakcyjnej formy zatrudnienia.
6.	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Zakład Aktywności Zawodowej	Zakład Aktywności Zawodowej nie był ujęty w planach na 2016 r.
KIERUNEK 2. REHABILITACJA SPOŁECZNA		
7.	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Jaworznie Warsztat Terapii Zajęciowej	W 2016 r. na zajęcia w Warsztacie Terapii Zajęciowej uczęszczało 55 osób niepełnosprawnych intelektualnie, w tym: 27 kobiet i 28 mężczyzn w przedziale wiekowym od 20 do 59 roku życia. Wśród uczestników było: 12 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, 43 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Założenia rehabilitacji zawodowej uczestników realizowane są podczas zajęć w terapeutycznych pracowniach o profilu zawodowym: ceramicznej, gospodarstwa domowego, introligatorskiej I, introligatorskiej II, krawieckiej, ogrodniczo – witrażowej i stolarskiej (łącznie 7 pracowni), oraz pracowniach o profilu artystycznym: plastycznej i tkacko – graficznej (łącznie 2 pracownie). Dodatkowo realizowane były działania uzupełniające proces rehabilitacji zawodowej uczestników poprzez szkolenia i kursy dla uczestników, praktyki zawodowe dla uczestników i zajęcia z zakresu podstawowej obsługi komputera oraz technologii informacyjnej. W 2016 r. 31 uczestników (26 kobiet i 6 mężczyzn) odbyło praktyki u następujących pracodawców: Miejska Biblioteka Publiczna w Jaworznie (7 osób), Hotel „Brojan” w Jaworznie (8 osób), firma „Gastrosfera” Sp. z o.o. w Jaworznie (8 osób), Jadalnia Miejska w Jaworznie (6 osób), „Bricoman” w Jaworznie (3 osoby). Założenia rehabilitacji społecznej realizowane są w pracowniach umiejętności społecznych i dodatkowo wzmacniane są poprzez takie działania jak: zajęcia z muzykoterapii czynnej, zajęcia z terapii przez teatr, zajęcia świetlicowe, współpracę z placówkami oświatowymi, udział w projektach w ramach Programu „Erasmus+” Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji oraz projektach z Funduszy Norweskich. Obszar aktywności WTZ w tym zakresie został przedstawiony w punkcie 37 sprawozdania.
8.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Turnusy rehabilitacyjne	Podział środków finansowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dokonany Uchwałą Nr XVII/251/2016 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 30 marca 2016r. nie przewidywał finansowania turnusów rehabilitacyjnych w 2016 roku. Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych zrealizowane zostało ze środków własnych budżetu Miasta Jaworzna przekazanych w wysokości 120 000,00 zł. Realizacja zadania obejmowała dzieci do osiemnastego roku życia, z orzeczoną niepełnosprawnością. Z dofinansowania skorzystało 61 dzieci i 56 opiekunów na łączną kwotę 118 669,00 zł.

9.	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych w komunikowaniu się i transportowych oraz podejmowanie innych działań zgodnie z programami PFRON</p>	Opisano w sprawozdaniu z działalności MOPS za 2016 r.
10.	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Umożliwienie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych</p>	Opisano w sprawozdaniu z działalności MOPS za 2016 r.
11.	<p>Miejski Zarząd Dróg i Mostów Zapewnienie bezpiecznego i dogodnego poruszania się i przemieszczania osób niepełnosprawnych: obniżanie krawężników, remonty chodników i ciągów pieszych, wydzielanie miejsc parkingowych, zastosowanie dodatkowej sygnalizacji świetlnej</p>	<p>W 2016 r. Miejski Zarząd Dróg i Mostów zaprojektował i wykonał 4 nowe miejsca zastrzeżone dla pojazdów przewożących osoby niepełnosprawne, wymalował 45 miejsc zastrzeżonych już istniejących na kolor niebieski. Ponadto MZDiM kontynuuje działania zmierzające do dostosowania przestrzeni publicznej dla potrzeb osób niedowidzących. Pracownicy MZDiM oznaczyli kolorem żółtym stopnie schodów w ciągu pieszym przy Placu Św. Jana.</p>
12.	<p>Urząd Miejski / podległe jednostki Konsekwentne egzekwowanie obowiązujących przepisów prawa przy budowie nowych obiektów w mieście z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych</p>	<p>Budowane obiekty uwzględniają potrzeby osób niepełnosprawnych. W 2016 r. Miejski Zarząd Nieruchomości Komunalnych w Jaworznie w ramach projektu „Zagospodarowanie terenu w zakresie przebudowy osi głównej Cmentarza Komunalnego Wilkoszyn” przeprowadził remont cmentarza. Jednym z elementów tego zadania było wykonanie nowej rampy wjazdowej do kaplicy cmentarnej w celu ułatwienia wjazdu do kaplicy. W budynku administracyjnym MZNK znajdującym się przy cmentarzu została zainstalowana barierka ułatwiająca dostęp osobom o ograniczonej mobilności. Ponadto od grudnia 2016 r. MZNK przy współpracy z Polskim Związkiem Niewidomych Koło w Jaworznie realizuje program „Segreguję – nie widzę przeszkód”. Osoby słabowidzące i niewidome mogą zgłosić się do MZNK po specjalne naklejki na pojemniki i kontenery ułatwiające segregację odpadów.</p>
13.	<p>Urząd Miejski - Wydział Gospodarki Komunalnej Preferowanie osób niepełnosprawnych przy ustalaniu listy uprawnionych do mieszkania komunalnego</p>	<p>Osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenia o stopniu niepełnosprawności uzyskują dodatkowe punkty przy ustalaniu rocznej listy przydziału mieszkań. Na liście osób zakwalifikowanych na najem lokalu docelowego w 2016 r. znalazły się 2 rodziny, których członkowie posiadali orzeczenia o niepełnosprawności, a na liście osób zakwalifikowanych na najem lokalu socjalnego - 8 rodzin.</p>

14.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Umożliwienie uczestnictwa w dziedzinie sportu, kultury, rekreacji i turystyki	Opisano w sprawozdaniu z działalności MOPS za 2016 r.
15.	Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego	W 2015 r. Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy dysponował następującym sprzętem możliwym do wypożyczenia: <ul style="list-style-type: none"> – balkonik kroczący – 2 sztuki, – łóżko rehabilitacyjne – 19 sztuk, – balkonik z przednimi kółkami – 3 sztuki, – podkład do mycia głowy – 4 sztuki, – podkładka do siedzenia – 3 sztuki, – podkładka na wózek – 1 sztuka, – podkładka pod kolana/plecy – 4 sztuki, – podpora pod kończyny – 4 sztuki, – podpórka 3 kołowa – 2 sztuki, – podpórka 4 kołowa – 2 sztuki, – poduszka na przenoszenia (ślizg) – 2 sztuki, – podkładka podpierająca – 4 sztuki, – rotor do ćwiczeń kończyn dolnych – 1 sztuka, – wózek inwalidzki toaletowy – 2 sztuki, – zestaw p/odleżynowy – 1 sztuka, – drabinki-lejce – 16 sztuk, – kule pachowe aluminiowe – 2 sztuki.
16.	Instytucje i zakłady pracy Likwidacja barier architektonicznych w budynkach instytucji i zakładów pracy	Instytucje i zakłady pracy stopniowo likwidują bariery architektoniczne w trosce o swoich klientów i dobrze pojęty interes własny. Nie prowadzi się rejestru likwidacji barier.
17.	Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Wprowadzanie autobusów niskopodłogowych	PKM Sp. z o.o. w Jaworznie dysponuje pojazdami posiadającymi wiele udogodnień dla osób niepełnosprawnych. Wszystkie eksploatowane autobusy (60 szt.) są niskopodłogowe, z których większość posiada funkcję tzw."przykłąku", dzięki której autobus obniża się na przystankach ułatwiając wejście do środka oraz specjalne rampy, pozwalające wygodnie wjechać do środka osobom na wózkach inwalidzkich. W większości pojazdów zainstalowany jest audiowizualny system informacji pasażerskiej powiadamiający o bieżącym i kolejnym przystanku na linii. Najnowsze autobusy są wyposażone w przyciski sygnalizujące zamiar opuszczenia pojazdu oraz otwierające drzwi, oznaczone alfabetem Braille'a. Każdy autobus posiada wyznaczone i odpowiednio oznakowane miejsca dla osób niepełnosprawnych. Standardem w zamawianych autobusach są udogodnienia wpływające na poprawę komfortu podróżowania przez osoby niepełnosprawne. Kierowcy w ramach szkoleń otrzymują niezbędną wiedzę dotyczącą poprawnej obsługi pasażerów z niepełnosprawnością. Obecnie realizowany jest projekt pn. „Zakup elektrycznego taboru autobusowego wraz z systemem inteligentnego zarządzania flotą, wraz z budową centralnej stacji ładowania i wymiany baterii oraz rozproszonych stacji szybkiego ładowania baterii”, który przewiduje

		zakup 22 autobusów elektrycznych w pełni przystosowanych do obsługi osób niepełnosprawnych. Pojazdy zostaną wyposażone w specjalną rampę dla wózków inwalidzkich, obsługiwaną manualnie przez kierowcę. Wdrożenie do ruchu nowych pojazdów wyeliminuje z ruchu autobusy pozbawione ram ułatwiających poruszanie się inwalidom.
KIERUNEK 3. EDUKACJA DZIECI I MŁODZIEŻY		
18.	Placówki edukacyjne: umożliwienie niepełnosprawnym dzieciom i młodzieży edukacji w szkołach powszechnie dostępnych oraz integracyjnych	<ul style="list-style-type: none"> – Przedszkole Miejskie Nr 12 Integracyjne – 25 dzieci niepełnosprawnych, – Przedszkole Miejskie Nr 14 z Oddziałami Integracyjnymi – 7 dzieci niepełnosprawnych – Przedszkole Miejskie nr 24 z Oddziałami Specjalnymi – 15 dzieci niepełnosprawnych, – Szkoła Podstawowa Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi – 27 uczniów niepełnosprawnych, – Szkoła Podstawowa Nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi – 49 uczniów niepełnosprawnych, – Gimnazjum nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Dwujęzycznymi – 43 uczniów niepełnosprawnych, – III Liceum Ogólnokształcące – 25 uczniów niepełnosprawnych, – Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy – 122 uczniów niepełnosprawnych. <p>Powyżej wskazano liczbę dzieci posiadających wydane przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.</p>
KIERUNEK 4. ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO		
19.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Przyznawanie świadczeń przewidzianych ustawą o pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych	Opisano w sprawozdaniu z działalności MOPS za 2016 r.
20.	Urząd Miejski – Wydział Gospodarki Komunalnej Przyznawanie dodatków mieszkaniowych	<p>W celu ochrony lokatorów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, wprowadzono system dodatków mieszkaniowych, który ma na celu pomoc gospodarstwom domowym w ponoszeniu świadczeń okresowych związanych z zajmowaniem lokalu mieszkalnego.</p> <p>Normatywną powierzchnię powiększa się o 15 m² jeżeli w lokalu mieszkaniowym zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku lub osoba niepełnosprawna, jeżeli niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.</p> <p>Osoby niepełnosprawne, mające trudności z poruszaniem się, mają możliwość wypełnienia wniosku o dodatek mieszkaniowy u siebie w domu, przy pomocy urzędnika z Wydziału Gospodarki Komunalnej.</p> <p>W 2016 r. na 19 gospodarstw domowych, które wykazały w składzie osobę niepełnosprawna, 14 otrzymało zwiększony dodatek mieszkaniowy z uwagi na niepełnosprawność jednego z członków gospodarstwa domowego. Średni miesięczny dodatek mieszkaniowy wynosi 255,27 zł.</p>

21.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Przyznawanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych	Opisano w sprawozdaniu z działalności MOPS za 2016 r.
KIERUNEK 5. POMOC INSTYTUCJONALNA		
22.	Dom Pomocy Społecznej dla Osób Przewlekłe Somatycznie Chorych Zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej	Ogólna liczba miejsc w Domu Pomocy Społecznej w Jaworznie wynosi: 108. W 2016 r. zapewniono miejsca: – w Domu Pomocy Społecznej w Jaworznie – 11 osobom, – w Domach Pomocy Społecznej poza Jaworzniem – 14 osobom.
23.	Zakład Pielęgnacyjno - Opiekuńczy Zapewnienie miejsc pobytowych	Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy posiada 56 miejsc, w 2016 r. przyjętych było 59 osób.
24.	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Jaworznie Środowiskowy Dom Samopomocy	<p>Środowiskowy Dom Samopomocy w Jaworznie w roku 2016 świadczył specjalistyczne usługi opiekuńcze osobom niepełnosprawnym intelektualnie oraz osobom wykazującym inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych. Przeznaczony on jest dla 60 uczestników zamieszkałych na terenie gminy Jaworzno. W 2016 r. podpisano nowe decyzje dla 8 uczestników, 1 uczestniczka zmarła, 5 uczestników zrezygnowało z powodu pogarszającego się stanu zdrowia, 1 uczestniczka została umieszczona w Domu Pomocy Społecznej „Republika” w Chorzowie, 1 uczestnik został umieszczony w Ośrodku „Dolina Słońca” w Radwanowicach. Cele statutowe ŚDS realizowane były poprzez: treningi umiejętności społecznych, poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i logopedyczne, rehabilitację fizyczną, opiekę pielęgniarską, terapię ruchową, terapię zajęciową, spotkania i zajęcia integracyjne. Zapewniono uczestnikom spożywanie w ciągu dnia ciepłego posiłku oraz potrzebującym uczestnikom transport.</p> <p>Zajęcia wspierająco-aktywizujące z uczestnikami prowadzone były w pracowniach: plastycznej, ceramicznej, krawieckiej, introligatorskiej, gospodarstwa domowego I, gospodarstwa domowego II, terapeutycznej I, terapeutycznej II, terapeutycznej III, umiejętności życiowych, komputerowej.</p> <p>W roku 2016 odbywały się treningi z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – umiejętności społecznych, głównie w zakresie samoobsługi (nauka dokonywania zakupów, gospodarowania pieniędzmi, przygotowywania posiłków itp.), – treningi higieniczne mające na celu poznanie i stosowanie zasad higieny i estetyki wyglądu, – treningi komunikacyjne z zakresu samodzielnego poruszania się środkami komunikacji miejskiej, poruszania się po mieście, które miały na celu zwiększyć samodzielność uczestników. <p>Ponadto w 2016r. w Środowiskowym Domu Samopomocy realizowane były zajęcia grupowe o charakterze integracyjnym, prowadzone przez wszystkich terapeutów, treningi umiejętności społecznych z pedagogiem i psychologiem, oraz kontynuowano zajęcia</p>

		<p>muzyczne, biblioteczne i katechezy z księdzem. Uczestnicy byli również objęci opieką pielęgniarską, korzystali z masażu i rehabilitacji ruchowej, zapewnione były konsultacje lekarza specjalisty: ortopedy oraz logopedy. Prowadzono pracę indywidualną z uczestnikami w ramach konsultacji psychologicznych i pedagogicznych.</p> <p>W celu zapewnienia integracji uczestników ze środowiskiem lokalnym ŚDS współpracował z rodzinami i opiekunami uczestników oraz wieloma organizacjami i instytucjami.</p>
25.	<p>Ośrodek Rehabilitacyjno – Wychowawczy dla Dzieci Niepełnosprawnych Świadczenie wielospecjalistycznych usług na rzecz dzieci niepełnosprawnych ruchowo, upośledzonych umysłowo oraz innych, wymagających wspomaganie rozwoju</p>	<p>Ośrodek Rehabilitacyjno - Wychowawczy dla Dzieci Niepełnosprawnych w Jaworznie realizował swoje zadania statutowe poprzez świadczenie wielospecjalistycznych usług: medycznych, rehabilitacyjnych, psychologicznych, logopedycznych, terapeutycznych na rzecz dzieci wymagających specjalistycznego wspomaganie rozwoju.</p> <p>Realizacja świadczeń medycznych odbywała się w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rehabilitacji leczniczej, – ambulatoryjnej opieki specjalistycznej. <p>Rehabilitacja lecznicza obejmowała swym zakresem: rehabilitację dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego w ramach ośrodka rehabilitacji dziennej dla dzieci, lekarską ambulatoryjną opiekę rehabilitacyjną, fizjoterapię ambulatoryjną.</p> <p>Ambulatoryjna opieka specjalistyczna obejmowała swym zakresem świadczenia logopedyczne.</p> <p>Ośrodek rehabilitacji dziennej realizował rehabilitację w ramach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ośrodka pobytu dziennego dla dzieci niepełnosprawnych w wieku od lat 3 do zakończenia edukacji szkolnej. 2. Ambulatoryjnej wczesnej interwencji dla dzieci niepełnosprawnych lub zagrożonych niepełnosprawnością-od chwili urodzenia. <p>Ośrodek rehabilitacji dziennej zapewniał kompleksową rehabilitację w następujących formach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – diagnoza i opieka medyczna, – diagnoza logopedyczna i terapia mowy, – rehabilitacja ruchowa, – diagnoza i pomoc psychologiczna, – opieka i pielęgnacja, – usprawnianie poszczególnych sfer rozwojowych (w grupie i/lub indywidualnie), – edukacja dzieci i młodzieży upośledzonych w stopniu głębokim w ramach zespołów rewalidacyjno - wychowawczych dla dzieci korzystających z ośrodka pobytu dziennego (obowiązek szkolny), – wychowanie odpowiednie do wieku rozwojowego (umysłowe, estetyczne, fizyczne, muzyczne), – rekreacja dostosowana do wieku dziecka. <p>W ramach ośrodka pobytu dziennego dzieci niepełnosprawne korzystały z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – programu zdrowotnego pn. „Kompleksowa terapia, opieka i pielęgnacja dzieci niepełnosprawnych z terenu Gminy Miasta Jaworzna”. <p>Na realizację powyższego programu Ośrodek uzyskał dofinansowanie z Gminy Jaworzno zgodnie z umową nr WZ.032.14.2015,</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - świadczeń medycznych finansowanych przez NFZ w ramach rehabilitacji leczniczej w zakresie: rehabilitacja dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego. <p>Programem zdrowotnym „Kompleksowa terapia, opieka i pielęgnacja dzieci niepełnosprawnych z terenu miasta Jaworzna” było objętych w 2016 r. łącznie 45 dzieci. Natomiast z pobytu dziennego skorzystało łącznie 55 dzieci w tym 45 z terenu Jaworzna, które ze względu na dużą niesprawność ruchową i/lub głębokie upośledzenie umysłowe, nie znalazły miejsca w masowych placówkach oświatowych. Dzieciom tym, oprócz kompleksowych zajęć terapeutyczno - rehabilitacyjnych, Ośrodek zapewnił transport oraz całodzienne, płatne wyżywienie.</p> <p>W ramach ambulatoryjnej wczesnej interwencji prowadzona była kompleksowa, wielospecjalistyczna wczesna rehabilitacja dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego i stymulacja rozwoju psychoruchowego dzieci, a także realizowany był program wspierania rodzin.</p> <p>Rehabilitacja dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego w ramach ambulatoryjnej wczesnej interwencji obejmowała w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poradę lekarską, - świadczenia z zakresu psychologii, - świadczenia z zakresu logopedii, - zabiegi z zakresu fizykoterapii, m.in. wirówkę, termożele, kinesiotaping i inne, - indywidualne zajęcia ze świadczeniodawcą, dostosowane do stanu klinicznego świadczeniobiorcy (w tym kinezyterapia, masaż), - zajęcia grupowe. <p>Z wielospecjalistycznej kompleksowej rehabilitacji obejmującej wczesną interwencję realizowaną w ramach leczniczej rehabilitacji dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego skorzystało 762 dzieci.</p> <p>W trakcie wizyty realizowany był indywidualny program kompleksowego usprawniania dziecka oraz program wsparcia dla jego rodziny. Program dla każdego dziecka ustalał zespół terapeutyczny w składzie: dyrektor, lekarz (specjalista neurologii dziecięcej i/lub rehabilitacji), psycholog kliniczny oraz rehabilitant posiadający uprawnienia w zakresie neurorozwojowych metod usprawniania NDT-Bobath, SI, Vojty, PNF i FITS.</p> <p>Świadczenia medyczne realizowane w ramach ambulatoryjnej wczesnej interwencji w całości finansowane były przez Narodowy Fundusz Zdrowia.</p> <p>W 2016 r. w poradni rehabilitacyjnej i w pracowni fizjoterapii ambulatoryjnej wykonano 1216 cykli zabiegowych, a w poradni logopedycznej udzielono 306 porad obejmujących konsultację, diagnozę, terapię oraz zalecenia specjalistów.</p>
KIERUNEK 6. ZAPEWNIENIE USŁUG MEDYCZNYCH		
26.	Szpital Wielospecjalistyczny, Publiczne i Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej Rozwój usług medycznych dla poszczególnych rodzajów niepełnosprawności	<p>W 2016 r. realizowane były następujące programy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Program pn. "Opieka geriatryczna skierowana na poprawę sprawności osób starszych przewlekle chorych" realizowany w Zakładzie Pielęgnacyjno – Opiekuńczym w Jaworznie, kwota finansowania: 330 000 zł. - Program pn. "Kompleksowa terapia, opieka i pielęgnacja dzieci niepełnosprawnych

	<p>oraz wdrażanie programów profilaktycznych</p>	<p>z terenu Gminy Miasta Jaworzna" realizowany w SP ZOZ Ośrodek Rehabilitacyjno - Wychowawczy dla Dzieci Niepełnosprawnych w Jaworznie, kwota finansowania: 570 000 zł.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Program pn."Badania profilaktyczne dla mieszkańców Gminy Miasta Jaworzna w kierunku rozpoznania boreliozy" realizowany w SP ZOZ Szpital Wielospecjalistyczny w Jaworznie, kwota finansowania: 82 000 zł. - Program pn. „Profilaktyka grypy w Jaworznie – szczepienia ochronne dla seniorów 65+” realizowany przez trzy podmioty medyczne: Podmiot Leczniczy Żabiński Sp. jawna Centrum Medycyny Rodzinnej, NZOZ „Soteria” Sp. cywilna oraz Przedsiębiorstwo Świadczeń Zdrowotnych „Elvita Jaworzno III” na łączną kwotę finansowania: 48 360 zł. <p>Ponadto SP ZOZ Szpital Wielospecjalistyczny w Jaworznie na bieżąco prowadzi działania wspierające osoby starsze i niepełnosprawne. Oddziały neurologii i udarowy w całości wyposażone zostały w elektryczne łóżka, chodziki, pionizatory oraz osobną łazienkę dla osób niepełnosprawnych z pełnym wyposażeniem.</p> <p>W budynku Szpitala funkcjonuje tzw. „mobilna biblioteka”, która umożliwia pacjentom kontakt z literaturą i prasą.</p> <p>Szpital od 2015 roku systematycznie współpracuje z Jaworznickim Uniwersytem Trzeciego Wieku w zakresie promocji zdrowia wśród seniorów, profilaktyki zdrowego odżywiania i spędzania wolnego czasu.</p>
--	--	--

KIERUNEK 7. POMOC W ZAKRESIE MIESZKALNICTWA

27.	<p>Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Jaworznie Utworzenie hostelu dla osób, które utracą oparcie w rodzinie</p>	<p>W 2016 r. nie przeprowadzono żadnych prac w budynku przy ul. Kasprzaka 8 z powodu braku środków finansowych.</p>
28.	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Tworzenie mieszkań chronionych</p>	<p>Nie utworzono mieszkań chronionych w 2016 r.</p>
29.	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Poprawianie komfortu życia poprzez odnawianie mieszkań</p>	<p>Program stanowi możliwość poprawy sytuacji mieszkaniowej dla osób starszych, niepełnosprawnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, które nie mają bliskich krewnych, poprzez odnowienie mieszkań i poprawę komfortu życia. Remont finansowany jest przez osobę ubiegającą się o tę formę pomocy oraz zasiłkiem celowym z MOPS. W 2016 r. nie odnowiono żadnego mieszkania.</p>

KIERUNEK 8. INFORMACJA O PRAWACH I UPRAWNIENIACH

30.	<p>Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych Informator dla osób niepełnosprawnych na stronie internetowej</p>	<p>Strona internetowa Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych – www.mops.jaworzno.pl Podstrona www.niepelnosprawni.mops.jaworzno.pl w trakcie przebudowy i aktualizacji.</p>
-----	--	--

KIERUNEK 9. PODNOSZENIE KWALIFIKACJI SŁUŻB SPOŁECZNYCH

31.	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Opracowanie programu szkoleń i ich organizacja</p>	<p>W 2016 r. nie opracowano programu szkoleń w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym. Pracownicy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz organizacji pozarządowych uczestniczyli w szkoleniach we własnym zakresie, w tym organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Katowicach oraz szkoleniach finansowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jaworznie.</p>
-----	--	---

KIERUNEK 10. WSPÓŁPRACA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

32.	<p>Instytucje samorządowe i organizacje pozarządowe Prowadzenie cyklicznego forum osób i środowisk pracujących na rzecz niepełnosprawnych</p>	<p>Spotkania Pełnomocnika Prezydenta Miasta Jaworzna ds. Osób Niepełnosprawnych z przedstawicielami organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych odbywają się od 2003 r. Ich celem jest nawiązanie współpracy z organizacjami społecznymi, fundacjami, stowarzyszeniami i innymi instytucjami, zmierzającej do pełnej integracji środowiska osób niepełnosprawnych oraz włączenie ich w życie lokalnej społeczności.</p>
33.	<p>Prezydent Miasta Zlecenie przez samorząd realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym poprzez sfinansowanie lub dofinansowanie tych zadań</p>	<p>Zlecenie zadań do realizacji organizacjom pozarządowym odbywało się na zasadach określonych w „Programie współpracy Gminy Miasta Jaworzna z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2016” przyjętym Uchwałą Nr 13/168/2015 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 29 października 2015 r. zmienioną Uchwałą Nr XVI/228/2016 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 stycznia 2016 r.</p>
34.	<p>Przewodniczący Rady Miejskiej Umożliwienie składania raz w roku przed Radą Miejską sprawozdań z działalności organizacji pozarządowych</p>	<p>Sprawozdanie zostanie przedłożone w kwietniu b. r.</p>
35.	<p>Lokalna prasa i telewizja Promocja osób niepełnosprawnych</p>	<p>Lokalne media aktywnie uczestniczą w życiu społecznym środowiska osób niepełnosprawnych prezentując ich aktywność i udział w wielu wydarzeniach, również o zasięgu wojewódzkim.</p>
36.	<p>Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych, Organizacje pozarządowe Organizacja Dni Godności Osób Niepełnosprawnych</p>	<p>XVI Dni Godności Osób Niepełnosprawnych w Jaworznie odbyły się w dniach 19 – 20 maja 2016 r. i zorganizowane były przy współudziale Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego im. Jana Pawła II w Jaworznie. 19 maja o godz.9:00 w Kolegiacie Św. Wojciecha i Katarzyny odprawiona została uroczysta Msza Św. w intencji osób niepełnosprawnych, ich rodzin, opiekunów oraz zmarłych osób niepełnosprawnych. Następnie odbył się przemarsz na płytę Rynku Głównego, gdzie nastąpiło oficjalne otwarcie obchodów XVI Dni Godności Osób Niepełnosprawnych i symboliczne przekazanie „Klucza do bram Miasta”. Całości towarzyszyła dobra muzyka w wykonaniu DJ Martina, tańce i zabawy. 20 maja na Stadionie Azotanii Miejskiego Centrum Kultury i Sportu w Jaworznie zorganizowany został piknik integracyjny: gra plenerowa „Bajeczny pociąg”, malowanie</p>

		<p>twarzy, konkursy plastyczne, zjeżdźalnia, zajęcia sportowe: mecz piłki nożnej, boole. Uczestnicy zasmakowali swojskiego poczęstunku.</p> <p>20 maja o godz. 17:00 w Miejskiej Bibliotece Publicznej odbyło się spotkanie autorskie: „O niepełnosprawności ... „ z Ks. Tadeuszem Isakowiczem-Zaleskim.</p> <p>Miejska Biblioteka Publiczna w Jaworznie udostępniła Galerię Ex Libris, w której odbyło się zwiedzanie wystawy prac artystów niepełnosprawnych w ramach konkursu plastycznego na logo Dni Godności Osób Niepełnosprawnych. Muzeum Miasta Jaworzna udostępniło również wystawę p.n. „Średniowiecze pasją XXI wieku”.</p>
37.	<p>Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Jaworznie</p> <p>Opracowanie i wdrożenie w szkołach programów wychowawczych mających na celu poznanie świata osób niepełnosprawnych, zmianę postaw, rozumienie i akceptację</p>	<p>W 2016 r. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Jaworznie w ramach działań na rzecz integracji i rehabilitacji społecznej zorganizowało i uczestniczyło w spotkaniach i imprezach integracyjnych. Były to m. in.: wernisaże, wystawy, konkursy i warsztaty plastyczne, turnieje i zawody sportowe, występy spektakle i warsztaty teatralne.</p> <p>W ramach współpracy międzynarodowej w 2016 r. uczestnicy WTZ wzięli udział w projekcie: „From integration to tolerance”. Warsztaty z udziałem przedstawicieli zagranicznych i polskich organizacji oraz placówek działających na rzecz osób niepełnosprawnych promowały zajęcia sportowe, rekreacyjne, plastyczne, ogólnie zdrowy styl życia.</p> <p>Szeroka działalność integracyjna WTZ sprowadza się do współpracy z wieloma instytucjami. W 2016 r. obejmowała ona:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Instytucje i urzędy państwowe oraz samorządowe <ul style="list-style-type: none"> – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie, – Urząd Miejski w Jaworznie, – Pełnomocnik Prezydenta Miasta Jaworzna ds Osób Niepełnosprawnych, – Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Jaworznie, – Powiatowy Urząd Pracy w Jaworznie. 2. Placówki Kultury i Sportu <ul style="list-style-type: none"> – Miejskie Centrum Kultury i Sportu w Jaworznie, – Miejska Biblioteka Publiczna w Jaworznie, – Muzeum Miasta Jaworzna, – Biblioteka Śląska w Katowicach, – Muzeum Śląskie w Katowicach. 3. Media lokalne, regionalne i ogólnopolskie 4. Placówki Oświatowe <ul style="list-style-type: none"> – Gimnazjum nr 2 w Jaworznie, – Gimnazjum nr 3 w Jaworznie, – Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 w Jaworznie, – Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 w Jaworznie, – Technikum Energetyczne w Jaworznie, – Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Jana Pawła II w Jaworznie, – Ośrodek Rehabilitacyjno – Wychowawczy dla Dzieci Niepełnosprawnych w Jaworznie, – Uczelnie oraz szkoły przygotowujące do pracy z osobami niepełnosprawnymi intelektualnie. 5. Organizacje pozarządowe <ul style="list-style-type: none"> – Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Ratownik Górniczy” w Jaworznie, – Fundacja Sztuki Osób Niepełnosprawnych w Krakowie,

	<ul style="list-style-type: none"> 6. Placówki Pomocy Społecznej - Warsztaty Terapii Zajęciowej, - Środowiskowe Domy Samopomocy, - Dom Pomocy Społecznej w Jaworznie, - Hospicjum „Homo Homini” Fundacji im. Św. Brata Alberta w Jaworznie. 7. Firmy i Instytucje organizujące praktyki i szkolenia - „Bricoman” w Jaworznie, - Hotel “Brojan” w Jaworznie, - Jadłodajnia Miejska w Jaworznie, - „Gastrosfera” Sp. z o. o. w Jaworznie, - Miejska Biblioteka Publiczna w Jaworznie, - Miejska Biblioteka Publiczna – Filia Oś. Stałe.
--	--

Jaworzno, luty 2017r.

KOORDYNATOR PROGRAMU

Pełnomocnik Prezydenta Miasta Jaworzna
ds. Osób Niepełnosprawnych

Maria Materla

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NEGATYWNYM SKUTKOM
DŁUGOTRWALEGO BEZROBOCIA POPRZEZ WSPIERANIE ZATRUDNIENIA OSÓB ZAGROŻONYCH
WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM W JAWORZNIE ZA 2016 ROK**

L.P.	KIERUNEK DZIAŁANIA - ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI
1.	<p>Reintegracja społeczna i zawodowa. Tworzenie przedsiębiorstw społecznych oraz zatrudnienie wspierane</p>	<p>1. Punkt Integracji Społecznej i Zawodowej W 2016 roku przedsięwzięcie to było finansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach projektu systemowego MOPS p.n „AWR - Akademia Własnego Rozwoju w Jaworznie”. PISiZ realizuje działania w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej w celu wsparcia osób bezrobotnych w znalezieniu i podjęciu zatrudnienia. Zorganizowano trzy edycje: I. od 14.03 do 27.05 II. od 06.06 do 19.08 III. od 19.09 do 02.12 W rozmowach rekrutacyjnych wzięło udział 50 osób. W szkoleniach uczestniczyło 31 osób, ukończyło 25 osób. Program obejmował działania finansowane w ramach projektu oraz działania zrealizowane bezkosztowo – wolontarystycznie. Do działań finansowanych należą: warsztaty z psychologiem, konsultacje indywidualne z psychologiem, grupy wsparcia z psychologiem, warsztaty z terapeutą ds. uzależnień, konsultacje indywidualne z doradcą zawodowym, warsztaty z instruktorem reintegracji zawodowej, warsztaty komputerowe, porada prawna, animacja lokalna. Działania zrealizowane wolontarystycznie to: zajęcia z zakresu pierwszej pomocy, profilaktyki zdrowotnej oraz przepisów dotyczących ubezpieczeń społecznych. Certyfikaty ukończenia PISiZ otrzymało 25 osób, 6 osób nie ukończyło szkolenia w tym: 2 z powodu podjęcia pracy na otwartym rynku pracy i 4 z przyczyn nieusprawiedliwionych. Spośród osób, które w 2016 r. uczestniczyły w szkoleniach w ramach PISiZ, 5 osób podjęło pracę na otwartym rynku pracy, 3 osoby podjęły zatrudnienie w ramach robót publicznych, 14 osób wzięło udział w pracach społecznie użytecznych.</p> <p>2. Program Aktywizacja i Integracja Zadanie realizowane jest w oparciu o przepisy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy art. 62a ust. 7 (Dz. U. z 2016 r. poz 645 z póź. zm.) na mocy porozumienia podpisanego w dniu 16 lutego 2016 r. pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej a Powiatowym Urzędem Pracy w Jaworznie o realizacji Programu Aktywizacja i Integracja. W 2016 r. zadanie finansowane było ze środków Unii Europejskiej w ramach projektu systemowego MOPS p.n. „AWR – Akademia Własnego Rozwoju w Jaworznie”. Celem programu jest kształtowanie aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym poprzez udzielenie kompleksowego wsparcia bezrobotnym oddalonym od rynku pracy, wzmocnienie kompetencji i postaw niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania. Do udziału w programie kierowani byli bezrobotni zarejestrowani w PUP spełniający łącznie następujące kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> – posiadający ustalony III profil pomocy, – korzystający ze świadczeń pomocy społecznej pieniężnych lub niepieniężnych w miesiącu, w którym nastąpiło skierowanie do PAI, a w szczególności realizujący kontrakt socjalny, wynikający z ustawy o pomocy społecznej, – dla których przygotowany został przez doradcę klienta PUP w Jaworznie Indywidualny Plan Działania, którego PAI jest elementem. <p>W ramach programu realizowane były działania z zakresu aktywizacji zawodowej tj. prace społecznie użyteczne oraz działania z zakresu integracji</p>

społecznej: warsztaty trenerskie (grupowe zajęcia warsztatowe) wraz z grupowym poradnictwem specjalistycznym, grupy wsparcia, indywidualne poradnictwo specjalistyczne, indywidualne poradnictwo prawne, animacja lokalna. Zorganizowano 2 edycje:

I. 18.04.2016 – 17.06.2016

II. 22.08.2016 – 21.10.2016

W rozmowach kwalifikacyjnych wzięło udział 50 osób. Do udziału w programie zakwalifikowano 20 osób, z czego 17 osób otrzymało zaświadczenie o ukończeniu PAI. 3 osoby nie ukończyły programu z przyczyn nieusprawiedliwionych. Spośród osób, które ukończyły uczestnictwo w programie 2 osoby podjęły pracę na otwartym rynku pracy, 4 osoby podjęły zatrudnienie w ramach robót publicznych, 2 osoby rozpoczęły uczestnictwo w zajęciach CIS. Ponadto osoby, które ukończyły program były ponownie profilowane w PUP. 12 osób uzyskało II profil pomocy, 4 osoby nadal posiadają III profil, 1 osoba została wyrejestrowana ze względu na pobieranie zasiłku stałego. W wyniku realizacji PAI osiągnięto wcześniej założone następujące efekty:

- ukończenie zaplanowanej ścieżki realizacji PAI przez 85% beneficjentów,
- wzrost kompetencji społecznych u 94% beneficjentów,
- wzrost samooceny wśród 94% beneficjentów,
- wzrost aktywności w życiu społecznym wśród 100% beneficjentów,
- wzrost aktywności w życiu zawodowym wśród 47% beneficjentów, z czego 35% - podjęcie zatrudnienia, 12% - inne (CIS).

3. Roboty publiczne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy w Jaworznie w 2016 r. zapewnił możliwość wykonywania robót publicznych 62 osobom. Wszystkie osoby zostały skierowane przez PUP na podstawie art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645 z późn. zm.). W ramach zatrudnienia 30 osób, które ukończyły kurs w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego, nadzorowało bezpieczeństwo dzieci i młodzieży na przejściach dla pieszych w pobliżu szkół, a 32 osoby wykonywały prace mające na celu poprawę wizerunku miasta. Wśród zatrudnionych były 3 osoby, które ukończyły szkolenia w ramach Punktu Integracji Społecznej i Zawodowej oraz 5 beneficjentów Programu Aktywizacja i Integracja (4 osoby, które ukończyły PAI w 2016 r. i 1 osoba, która ukończyła PAI w 2015 r.). Okres zatrudnienia uzależniony był od jakości świadczonej przez osobę pracy i wynosił od 1 do 6 miesięcy. Osoby wykonywały pracę w ramach powyższej formy pod nadzorem 12 placówek z terenu miasta, z którymi MOPS podpisał stosowne w tym zakresie porozumienia.

Po zakończeniu robót publicznych w 2016 r. 3 osoby pozostały na otwartym rynku pracy, co stanowi 4,8%.

Koszty zadania ogółem za 2016 r. wyniosły 352 296,12 zł (bez grudnia) z czego po stronie PUP ze środków Funduszu Pracy wydatkowano kwotę 303 405,79 zł (wynagrodzenia + ZUS), co stanowi ok. 86% całości kosztów, po stronie MOPS wydatkowano kwotę 48 890,33 zł (Fundusz Pracy + dopłata do wynagrodzeń osobowych + składka na PFRON + badania lekarskie + ekwiwalenty za urlop i pochodne + odzież ochronna), co stanowi 14% całości.

4. Prace Społecznie Użyteczne

Prace społecznie użyteczne to kolejny Instrument aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej. Zadanie to realizowane jest na terenie naszego miasta od 2006 r. Podstawą realizacji są przepisy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645, z późn. zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r.

w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych (Dz. U. z 28 lipca 2011 r. nr 155 poz. 921). W Jaworznie organizatorem przedsięwzięcia jest **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na mocy upoważnienia Prezydenta Miasta**. W 2016 r. w ramach powyższej formy osoby pracowały od 1 marca do 2 grudnia. Prace społecznie użyteczne realizowane były w ścisłej współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy oraz placówkami, z którymi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej podpisał porozumienia o objęciu nadzorem osób zatrudnionych w ramach tej formy aktywizacji zawodowej. Osoby pracowały na terenach miejskich i wykonywały prace mające na celu poprawę wizerunku miasta. Lista potencjalnych uczestników prac społecznie użytecznych na 2016 r. obejmowała **180 osób** (łącznie II i III profil), z czego prace społecznie użyteczne wykonywało **75 osób** (tj. **42%**). W grupie tej było **31 osób**, które pracowały w ramach więcej niż jednej edycji. Propozycję wykonywania prac społecznie użytecznych skierowano do **151 osób** (**84%**) z czego **76 osób** nie podjęło tej formy (w tym **50 osób** z przyczyn usprawiedliwionych i **26 osób** z przyczyn nieusprawiedliwionych), **29 osób** (**16%**) nie otrzymało propozycji wykonywania prac społecznie użytecznych z powodu nie spełnienia kryteriów w okresach rekrutacji do poszczególnych edycji (w trakcie roku traciły status osoby bezrobotnej z własnej winy z powodu niezgłoszenia się na termin do PUP lub przyczyn usprawiedliwionych np. podjęcie pracy, stażu, robót publicznych, szkolenia z PUP). **14 osób** (**3 osoby** z III profilem i **11 osób** z II profilem) przerwało wykonywanie prac społecznie użytecznych w tym **13 osób** z przyczyn nieusprawiedliwionych, a **1 osoba** z przyczyn usprawiedliwionych. Osoby pracowały pod nadzorem **38 placówek** z terenu miasta. **Koszty zatrudnienia w 2016 r. w pracach społecznie użytecznych wyniosły 68 264,40 zł**, z czego koszt po stronie PUP wyniósł **41 165,04 zł** (w tym koszt refundacji wynagrodzenia na poziomie 60 % całości + koszt badań lekarskich), po stronie MOPS **27 099,36 zł** (koszt wynagrodzenia na poziomie 40% całości).

W ramach tej kwoty osoby przepracowały **8 364 godziny**, co daje średni koszt godziny – **8,16 zł**. Spośród osób, które wykonywały prace społecznie użyteczne **7 (9.3 %)** podjęło zatrudnienie na otwartym rynku pracy.

W 2017 planuje się kontynuację prac społecznie użytecznych.

Zarówno prace społecznie użyteczne jak i roboty publiczne stanowią aktywne formy wsparcia osób pozostających w trudnej sytuacji i są zgodne z obecnymi trendami w pomocy społecznej.

5. Centrum Integracji Społecznej.

Centrum Integracji Społecznej w Jaworznie prowadzone jest przez Stowarzyszenie „Reda”. Instytucja realizuje swoje zadania z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej w ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Zasady współpracy określane są co roku w zawierającym pomiędzy CIS, PUP i MOPS porozumieniu. Środki finansowe na działalność pochodzą z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W 2016 r. CIS otrzymał kwotę **315 076,00 zł**.

W zajęciach uczestniczyło **65 osób**, które doskonalily swoje umiejętności zawodowe w ramach **6 warsztatów zawodowych**: budowlanego, stolarskiego, ogrodniczego, rękodziela artystycznego, gastronomicznego i krawieckiego. Zajęcia odbywają się przez 5 dni w tygodniu po 6 godzin dziennie, w tym przez 4 dni uczestnicy kształcą umiejętności zawodowe w warsztatach zawodowych a 1 dzień przeznaczony jest na zajęcia z zakresu reintegracji społecznej. Spośród grupy uczestników: **6 osób** zostało skreślonych z listy z powodu naruszenia regulaminu, **5 osób** samodzielnie zrezygnowało z uczestnictwa w programie, **1 osobie** nie przedłużono uczestnictwa po okresie próbnym z uwagi na niezrealizowanie z jej winy programu reintegracji społeczno – zawodowej. Uczestnicy szkoleń otrzymują świadczenia integracyjne, od których odprowadzana jest składka rentowo-emerytalna, koszty z tego

tytułu pokrywa Powiatowy Urząd Pracy, za 2016 r. wyniosły one 312 534,38 zł. Koszt składek zdrowotnych pokrywany jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i wyniósł on za 2016 r. 20 819,88 zł.

Do rezultatów funkcjonowania CIS należy zaliczyć:

- stałe funkcjonowanie 6 warsztatów doskonalenia zawodowego,
- aktywizacja społeczna i zawodowa uczestników CIS-u i ich rodzin,
- zdobycie nowych umiejętności zawodowych,
- zmniejszenie zależności od pomocy społecznej,
- zmniejszenie się zachowań przestępczych i patologicznych w środowiskach naszych podopiecznych,
- przełamanie barier psychologicznych utrudniających pełnienie ról społecznych,
- zwiększenie otwartości instytucji rynku pracy na współpracę z uczestnikami CIS (reintegracja z rynkiem pracy),
- zwiększenie świadomości lokalnej społeczności na temat przyczyn i skutków wykluczenia społecznego (w wymiarze indywidualnym i społecznym).

6. Inne programy zatrudnienia wspieranego.

Projekt systemowy MOPS pn.: „AWR – Akademia Własnego Rozwoju. Program Aktywnej Integracji” w Jaworznie.

W związku z nową perspektywą finansowania 2014 – 2020 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie w sierpniu 2015 r. aplikował o środki ze źródeł zewnętrznych w celu sfinansowania działań na rzecz wsparcia pomocy społecznej. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020 – Poddziałanie 9.1.6 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – projekty pozakonkursowe – Oś priorytetowa IX Włączenie społeczne – Działanie 9.1 Aktywna Integracja przyznał łączną kwotę środków na okres 01.01.2016 – 31.12.2017 w wysokości 1 127 980,00 PLN w tym dofinansowanie 85% tj.: 958 783,00 PLN oraz wkład własny 15% tj.: 169 197,00 PLN. Umowa z Instytucją Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020 została zawarta w dniu 31.12.2015 r.

Realizacja projektu rozpoczęła się 1.01.2016 r. Celem projektu jest zmniejszenie zagrożenia wykluczeniem społecznym i zawodowym klientów pomocy społecznej w Jaworznie. Projekt realizowany w 2016 r. miał na celu ułatwienie klientom pomocy społecznej dostępu do form aktywnej integracji, redukcję ich wysokiego poziomu deficytów społecznych i interpersonalnych utrudniających funkcjonowanie społeczne i zawodowe. Grupę docelową projektu w roku 2016 stanowiły osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej. Spośród nich 10% stanowiły osoby niepełnosprawne. W roku 2016 w projekcie wzięło udział łącznie 88 osób (51 kobiet, 37 mężczyzn) z którymi zawarto kontrakty socjalne. Uwzględniając zdiagnozowane deficyty uczestników projektu (społeczne i zawodowe), dokonano doboru stosownych działań w celu maksymalnego wykorzystania potencjału tych osób i odbudowania pożądaných umiejętności. Projekt pozytywnie zakończyło 78 osób (w tym 30 mężczyzn i 48 kobiet).

Dla grupy osób nieaktywnych zawodowo w wieku od 15 do 25 r. ż. – uczących się, podjęto następujące działania:

- warsztaty grupowe (warsztaty motywacyjne oraz warsztaty rozwoju zawodowego),
- grupy wsparcia,
- warsztaty robotyki i jazdy konnej oraz kurs prawa jazdy,
- konsultacje indywidualne z psychologiem lub pedagogiem oraz doradcą

		<p>zawodowym,</p> <ul style="list-style-type: none"> – działania w ramach animacji lokalnej, – szkolenia: prawo antydyskryminacyjne, – badanie w zakresie przydatności zawodowej, stwierdzające brak przeciwwskazań do uczestnictwa w pracy na danym stanowisku. <p>Grupę osób bezrobotnych objęto wsparciem w ramach trzech edycji Punktu Integracji Społecznej i Zawodowej (działania opisane w pkt.1) i dwóch edycji PAI (działania opisane w pkt.2)</p> <p>W ramach projektu zorganizowano również 4 Konferencje Grupy Rodzinnej (KGR). Metoda ta polega na doprowadzeniu z pomocą koordynatora KGR do spotkania jak największej liczby członków danej rodziny (z dysfunkcjami) w celu podjęcia przez nich próby rozwiązania zdiagnozowanego problemu. Głównym narzędziem do realizacji działań w ramach KGR jest kontrakt socjalny. Zobowiązuje on osobę do aktywnego uczestnictwa w projekcie oraz skorzystania z trzech instrumentów aktywnej integracji (asystent rodziny, działania w ramach animacji lokalnej, szkolenie z prawa antydyskryminacyjnego). W 2016 r. założenia kontraktu zrealizowały 4 osoby. Uczestnicy projektu „AWR – Akademia Własnego Rozwoju w Jaworznie” w ramach wsparcia otrzymywali w poszczególnych miesiącach zasiłki celowe. Łączna kwota wypłaconych zasiłków w ramach projektu w 2016 roku wyniosła 84 575,00 zł. Budżet projektu w 2016 roku ogółem wyniósł 542 891,67 PLN (w tym 458 316,67 zł stanowiło dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej, a 84 575,00 PLN to wkład własny).</p>
2.	<p>Współpraca administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi. Wspieranie merytoryczne i finansowe organizacji pozarządowych poprzez administrację publiczną</p>	<p>1. Udzielanie dotacji na sfinansowanie lub dofinansowanie zadań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej na podstawie konkursu ofert. Dofinansowanie ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Stowarzyszenie Reda – Centrum Integracji Społecznej na prowadzenie reintegracji społeczno – zawodowej w CIS w kwocie – 315 076,00 zł, – Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne na prowadzenie reintegracji społeczno – zawodowej w kwocie – 20 000,00 zł. <p>2. Zawieranie porozumień o współpracy pomiędzy instytucjami samorządowymi a organizacjami pozarządowymi. W dniu 04 stycznia 2016 r. zawarto porozumienie o wspólnej realizacji projektu zintegrowanej pomocy dla osób podlegających wykluczeniu społecznemu pomiędzy Stowarzyszeniem „REDA”, Powiatowym Urzędem Pracy i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej – dotyczy współpracy w zakresie realizacji zadań Centrum Integracji Społecznej w 2016 r. 17 lutego 2016 r. zawarto porozumienie pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych. W celu realizacji robót publicznych w 2016 r. zawarto pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej a Powiatowym Urzędem Pracy 12 porozumień pierwsze – 1 lutego, a ostatnie – 20 grudnia 2016 roku. 16 lutego 2016 r. podpisano pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej a Powiatowym Urzędem Pracy porozumienie o realizacji Programu Aktywizacja i Integracja. W 2016 r. kontynuowano współpracę z Aresztem Śledczym w Sosnowcu zgodnie z porozumieniem zawartym 17 października 2011 r. w zakresie przygotowania osób opuszczających areszt do społecznej readaptacji.</p>
3.	<p>Wspieranie indywidualnej przedsiębiorczości w celu ekonomicznego usamodzielnienia.</p>	<p>Przyznanie zasiłku celowego lub nieoprocentowanej pożyczki na gospodarcze usamodzielnienie. Zadanie nie było realizowane w 2016 r. MOPS przeznaczył wszystkie środki na zaspokajanie niezbędnych potrzeb społecznych (zasiłki celowe) oraz udziały</p>

	Pomoc finansowa	finansowe w realizacji takich przedsięwzięć jak: roboty publiczne, prace społecznie użyteczne.
4.	Wspieranie indywidualnej przedsiębiorczości w celu ekonomicznego usamodzielnienia. Pomoc rzeczowa	Udostępnienie maszyn i narzędzi pracy stwarzających możliwość zorganizowania własnego warsztatu pracy oraz urządzeń ułatwiających pracę niepełnosprawnym. Zadanie nie było realizowane w 2016 r. przez MOPS.
5.	Reorientacja służb społecznych w celu zmiany zasad działania z opiekuńczych na aktywizujące. Zmiana struktur organizacyjnych	W wyniku restrukturyzacji w MOPS utworzono Dział Reintegracji Społecznej i Zawodowej . Główne zadania realizowane przez Dział to: roboty publiczne, prace społecznie użyteczne, od 2015 r. – „Program Aktywizacja i Integracja” realizowany we współpracy z PUP, koordynacja działań na rzecz osób po zakładach karnych, współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w zakresie inicjatyw mających na celu reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
6.	Reorientacja służb społecznych w celu zmiany zasad działania z opiekuńczych na aktywizujące. Podnoszenie kwalifikacji służb społecznych oraz opracowanie nowych aktywizujących metod działania	Szkolenia i warsztaty dla pracowników instytucji samorządowych oraz organizacji pozarządowych realizujących zadania z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej. MOPS: ilość szkoleń – 3, ilość osób – 4, PUP: ilość szkoleń – 4, ilość osób – 4. Organizacje pozarządowe: – ilość stowarzyszeń – 2, – ilość szkoleń – 1, – ilość osób – 1.

Jaworzno, luty 2017 r.

KOORDYNATOR PROGRAMU

KIEROWNIK
Działu Reintegracji Społecznej i Zawodowej

Lucyna Łachny
mgr Lucyna Łachny

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
PROGRAMU POMOCY OSOBOM BEZDOMNYM
I PRZECIWDZIAŁANIA ZJAWISKU BEZDOMNOŚCI ZA ROK 2016

Program został przyjęty uchwałą Nr LIII / 690 / 2006 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2006 r.

KIERUNEK 1: DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE

Lp.	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI
1.	Realizacja Gminnego Programu Antyeksmisyjnego	<p>Program pomocy osobom zagrożonym eksmisją z takimi elementami jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – program oddłużeniowy, – pomoc finansowa w zakresie świadczeń z pomocy społecznej, – lokale socjalne, – zatrudnienie wspierane, – świadczenia z funduszu pracy. <p>Sprawozdanie przedstawiono odrębnie.</p>

KIERUNEK 2: DZIAŁANIA OSŁONOWE

Lp.	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI
1.	Rozwój bazy instytucjonalnej	<p>Osoby zajmujące się prowadzeniem placówek dla osób bezdomnych czynią starania w kierunku zwiększenia bazy noclegowej.</p> <p>Dla podniesienia jakości świadczonych usług, zapewnienia właściwych warunków m. in. sanitarnych, zwiększenia funkcjonalności placówki, poprawy estetyki obiektu i otoczenia, placówki wykonały różnego rodzaju prace remontowe.</p> <p>W Domu Noclegowym dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Łukasiewicza 6 przeprowadzono następujące prace:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykonano wentylację całego obiektu, – pomalowano łazienkę i ubikację, kuchnię, pralnię, – wymieniono stolarkę okienną w sali mieszkalnej, – pomalowano korytarze, – pomalowano drzwi. <p>Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne w budynku przy ul. Solskiego 3a wykonało prace remontowo – budowlane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – położono płytki w korytarzu, – w łazience odnowiono sufit, – dokonano renowacji dachu, – postawiono dwa garaże blaszane – wykonano instalację elektryczną w garażach , – pomalowano ściany i sufit w kilku pokojach, – wykonano poręcze na schodach wejściowych do budynku, – pomalowano pomieszczenie magazynowe. <p>Placówki dla osób bezdomnych prowadziły prace konserwatorsko – profilaktyczne mające na celu utrzymanie obiektów w należytym stanie technicznym.</p>
2.	Prowadzenie Domów dla Mężczyzn i Kobiet	<p>Zabezpieczenie schronienia i gorącego posiłku oraz dostępu do urządzeń do utrzymania higieny osobistej realizowane jest przez:</p> <p>a) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie, który prowadzi następujące placówki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dom Noclegowy dla Bezdomnych Mężczyzn (ul. Łukasiewicza 6), – Łaźnię dla Osób Bezdomnych (ul. Łukasiewicza 7). <p>Od dnia 01.01.2016 roku dla bezdomnych osób zaadaptowano 5 mieszkań usamodzielniających, łącznie 21 miejsc. Mieszkania usamodzielniające są alternatywą dla instytucjonalnych form pomocy, mają za zadanie wykształcenie</p>

		<p>w osobach w nich przebywających umiejętności do samodzielnego życia społecznego. Wsparcie w wykonywaniu codziennych obowiązków ze strony pracowników socjalnych, opiekunów, połączone z treningiem umiejętności społecznych może pozwolić osobom przebywającym w mieszkaniach na częściowe lub całkowite usamodzielnienie.</p> <p>b) Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne z siedzibą w Jaworznie przy ul. Solskiego 3a, prowadziło:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Noclegownię dla Bezdomnych Kobiet i Mężczyzn przy ul. Ks. Mrocza 49. Budynek ten nie spełniał standardów, a koszty remontu przekraczały możliwości finansowe. W związku z czym od dnia 01.01.2017 r. utworzono nową placówkę dla bezdomnych kobiet – Schronisko przy ul. Koszarowa 1. Bazę noclegową dla bezdomnych mężczyzn przeniesiono na ul. Solskiego 3a. <p>c) Wspólnota Bettejem przy ul. Długa 16 (bez decyzji administracyjnej MOPS). Placówki przez cały rok utrzymywały pełną gotowość i dyspozycyjność do udzielania wsparcia osobom potrzebującym.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Łącznie z pomocy w formie schronienia i gorącego posiłku w placówkach: Dom Noclegowy dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Łukasiewicza 6, Mieszkania Usamodzielniające, Dom Noclegowy dla Bezdomnych Kobiet przy ul. Ks. Mrocza 49 oraz Noclegownie dla Bezdomnych Mężczyzn i Kobiet prowadzone przez Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne, skorzystały 184 osoby w tym: 157 mężczyzn i 27 kobiet. W związku z ogólnopolskim badaniem liczby osób bezdomnych odbywającym się co roku w nocy z 27 na 28 stycznia 2016 r. w Jaworznie ogółem zlokalizowano 181 osób bezdomnych. Badanie zostało przeprowadzone dzięki współpracy z instytucjami wspomagającymi osoby bezdomne tj.: <ul style="list-style-type: none"> - Dom Noclegowy dla Bezdomnych Mężczyzn, - Mieszkania Usamodzielniające, - Dom Noclegowy dla Bezdomnych Kobiet, - Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne, - Wspólnota Bettejem, - Dom Pomocy Społecznej, - Policja, - Straż Miejska, - Ośrodek Profilaktyki Uzależnienia od Alkoholu oraz Pobytu Nietrzeźwych. 2. Udzielenia pomocy medycznej i sanitarnej wymagało 71 osób, w tym wezwania pogotowia ratunkowego w nagłym przypadku do placówki 28 osób, 4 osoby wymagały opieki hospicyjnej domowej i stacjonarnej. 3. Sześć osób oczekuje na miejsce w Domu Pomocy Społecznej w Jaworznie. 4. Pomocy w załatwieniu spraw rentowych i emerytalnych udzielono 11 osobom w tym 4 osoby otrzymały prawo do świadczeń pieniężnych z ZUS. Pomocy w kompletowaniu i złożeniu wniosku o ustalenie stopnia niepełnosprawności udzielono 15 osobom w tym 15 osób otrzymało świadczenie MOPS w formie zasiłku stałego. <p>Przyznane zasiłki celowe w tym na żywność z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014 – 2020” przeznaczone były na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gorący posiłek w Jadłodajni, - wykonanie zdjęć do dokumentów tożsamości, - na zakup biletu na dojazdy związane z poszukiwaniem pracy, - na zakup biletu na dojazdy do pracy (w pierwszym miesiącu zatrudnienia), - wykonanie badań wstępnych do pracy, - na zakup leków, - na zakup żywności, środków higieny osobistej,
--	--	--

		<p>– na zakup odzieży. Udzielono także pomocy w formie zasiłku okresowego 25 osobom, którzy otrzymują osoby długotrwale bezrobotne, długotrwale chore.</p>
3.	Prowadzenie Łaźni dla Osób Bezdomnych	Z urzędzeń dla utrzymania higieny osobistej w łaźni skorzystało 45 osób.
4.	Prowadzenie odzieżowni	Dział ds. Bezdomności współpracuje z Polskim Czerwonym Krzyżem w Jaworznie, w razie potrzeby bezpłatnie wydawana jest odzież używana dla osób bezdomnych. Ponadto, przez cały rok pracownicy socjalni Działu ds. Bezdomności prowadzą zbiórkę odzieży używanej, która została przekazana najbardziej potrzebującym.
5.	Przedzimowa akcja informacyjna o instytucjach pomagających bezdomnym	<p>Okres zimy i związane z nim trudne warunki atmosferyczne dyktują potrzebę wzmocnionych działań pomocowych skierowanych do osób bezdomnych, zwłaszcza przebywających poza placówkami zapewniającymi schronienie i gorący posiłek. Działania te były realizowane poprzez współpracę ze Strażą Miejską, Policją, Urzędem Miejskim, Sądem, Służbą Zdrowia oraz organizacjami pozarządowymi.</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie prowadzi akcję „Pogotowie zimowe” w ramach której zapewniona jest interwencyjna pomoc bezdomnym w okresie jesienno – zimowym. Opracowano plakaty z adresami, numerami telefonów placówek dla osób bezdomnych i przekazano do: Straży Miejskiej, Policji, Sądu, Miejskiej Biblioteki i oddziałów, PKM, Jadłodajni Zacisze, na słupy informacyjne w dzielnicach oraz w miejsce, gdzie znajduje się składowanie złomu oraz inne miejsca gdzie mogą pojawić się osoby bezdomne.</p> <p>Niejednokrotnie we współpracy ze Strażą Miejską pracownicy Działu ds. Bezdomności monitorowali osoby bezdomne przebywające we wnękach pod balkonami, pustostanach, węzłach ciepłowniczych. Podczas tych wizyt, pracownicy socjalni proponowali pomoc w formie schronienia i gorącego posiłku oraz pomoc finansową, pomoc w załatwieniu spraw urzędowych między innymi wyrobienie dowodu osobistego, opłacenie świadczenia zdrowotnego lub inną pomoc adekwatną do sytuacji. Natomiast jeśli w powyższych miejscach nie były obecne osoby pozostawiano ulotkę.</p> <p>Przeprowadzono akcję informacyjną „Bezpieczne ogrzewanie”.</p> <p>Akcja skierowana była do osób bezdomnych przebywających na ogródkach działkowych, w pustostanach, węzłach ciepłowniczych itp. Osoby te nie wyraziły chęci skorzystania ze schronienia w Domach Noclegowych.</p> <p>Przekazano ulotki zawierające informację:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jak unikać ryzykownych zachowań podczas dogrzewania miejsc „koczowania”, – jak uchronić się przed zatruciem tlenkiem węgla, – jak zachować się w chwili zagrożenia pożarem, – numery telefonów alarmowych. <p>W ramach akcji „Pogotowie zimowe” pracownicy socjalni dotarli do 10 osób, którym zaproponowano pomoc.</p> <p>3 osoby skorzystały z noclegu w placówkach dla bezdomnych, 6 osób objęto pomocą finansową w formie zasiłku celowego, 4 osobom przyznano decyzję potwierdzającą prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Pracownicy socjalni podejmowali także działania na zgłoszenia telefoniczne osób prywatnych czy też służb interwencyjnych. Łącznie 12 razy odwiedzano środowiska koczowania bezdomnych (pustostany, węzły ciepłownicze, altany, ogródki działkowe, szalasy oraz klatki schodowe i piwnice bloków mieszkalnych, miejsca kontenerowe – śmietniki, tereny przed większymi sklepami, przystanki, place targowe).</p>
7.	Współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi w celu zapewnienia miejsc noclegowych	Gmina zleciła prowadzenie usług noclegowych dla osób bezdomnych organizacji pozarządowej Chrześcijańskiemu Stowarzyszeniu Dobroczyńnemu.

KIERUNEK 3: DZIAŁANIA AKTYWIZUJĄCE

Lp.	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI
1.	Wyprowadzenie z bezdomności osób rokujących perspektywy przezwyciężenia trudnej sytuacji	<p>Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej realizowany jest indywidualny program wychodzenia z bezdomności. Pracownik Socjalny MOPS opracował indywidualny program wychodzenia z bezdomności dla 39 osób bezdomnych zgłaszających gotowość przystąpienia do programu. Żadna z osób nie odstąpiła od realizacji programu. W ramach działań aktywizujących prowadzono psychoedukację i resocjalizację w stosunku do osób bezdomnych karanych i innych znajdujących się w sytuacjach ostrego kryzysu.</p> <p>Jednym z efektów prowadzonych działań było nabycie przez mieszkańców umiejętności życia w grupie, przystosowania do pewnych norm i wymagań, radzenia sobie z konfliktami. Nabyte umiejętności pozwalają na lepsze funkcjonowanie i integrację ze środowiskiem lokalnym po opuszczeniu placówki. W 2016 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 osoby wynajęły mieszkania, - 2 osoby zamieszkały u rodziny, - 3 osoby w wyniku podjętych prób odbudowania więzi rodzinnych nawiązały na nowo kontakty rodzinne, które skutkują wzajemnymi odwiedzinami. <p>W 2016 r. 12 osób podjęło leczenie odwykowe w tym 7 osób ukończyło pełen cykl terapii. Z terapii psychologicznej, społeczności terapeutycznej oraz treningu umiejętności społecznych i interpersonalnych w Klubie Sieć prowadzonym przez Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne w Jaworznie skorzystało 11 osób bezdomnych. Nadal obserwuje się zwiększoną motywację osób bezdomnych do podjęcia pracy, co wynika z prowadzonej aktywizacji zawodowej naszych klientów oraz warunkowania pomocy uczestnictwem w grupowych formach pracy socjalnej ukierunkowanej na rozwiązanie problemu bezrobocia. 13 osób bezdomnych podjęło pracę, w tym: w oparciu o umowę o pracę 5 osób, umowę zlecenia podjęło 8 osób.</p> <p>W ramach realizacji Programu przeciwdziałania negatywnym skutkom długotrwałego bezrobocia poprzez wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w Jaworznie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prace społecznie użyteczne wykonywało 14 osób, - do Centrum Integracji Społecznej skierowano 5 osób. <p>Odrębną pomoc skierowano do osób bezdomnych przebywających w mieszkaniach Usamodzielniających. Pracownicy Działu ds. Bezdomności prowadzili warsztaty z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gospodarowania budżetem domowym, - profilaktyki uzależnień, - zdrowego stylu życia, - rozwijania umiejętności kulinarnych i zdrowego odżywiania, - dbania o własny wizerunek, - radzenia sobie ze stresem. <p>Pomoc nakierowana była na rozwój osobisty uczestników spotkań. Działania te zwiększyły aktywność życiową osób bezdomnych oraz przyczyniły się do polepszenia relacji osób bezdomnych z otoczeniem.</p>

Jaworzno, luty 2017 r.

KOORDYNATOR PROGRAMU

KIEROWNIK
DZIAŁU DS. BEZDOMNOŚCI
mgr Ewelina Bomba

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
PROGRAMU POMOCY OSOBOM ZAGROŻONYM EKSMISJĄ W JAWORZNIE
ZA ROK 2016**

Na mocy uchwały Nr LV/748/2006 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 29 czerwca 2006 r. przyjęto program pomocy osobom zagrożonym eksmisją. Programem zostały objęte osoby, które na dzień 30 czerwca 2006 r. posiadały zaległości za okres co najmniej 6 miesięcy. Program przewiduje 4 warianty pomocy:

- 1) odstąpienie lub zawieszenie egzekucji komorniczej w przypadku przystąpienia do programu (w stosunku do osób, które posiadają egzekucję komorniczą wyłącznie z tytułu zaległości czynszowych),
- 2) umorzenie 100% odsetek i 50% długu podstawowego osobom, które wnosić będą regularnie opłaty bieżące przez okres 24 miesięcy oraz uregulują w tym okresie co najmniej 10% zaległości,
- 3) umorzenie 100% odsetek i 20% długu podstawowego osobom, które przeniosą się do lokalu o niższym standardzie w ramach zamiany z kontrahentem, warunkiem umorzenia jest wnoszenie opłat za lokal o niższym standardzie przez okres 12 miesięcy,
- 4) umorzenie 100% odsetek osobom, które przez okres 12 miesięcy będą regularnie opłacać czynsz bieżący.

Dłużnicy najczęściej wybierają wariant 2. Od początku obowiązywania programu kontrakty socjalne zawarło 335 rodzin. 113 z nich nie zrealizowało postanowień programu i nie skorzystało z umorzenia należności głównej w wysokości 50% i odsetek w wysokości 100%. 2 dłużników zmarło w trakcie trwania kontraktu. Do chwili obecnej, na podstawie uchwały Rady Miejskiej w sprawie określenia zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania i rozkładania na raty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających miastu Jaworzno lub jego jednostkom podległym, określenia warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organów lub osób uprawnionych do udzielania tych ulg umowy w sprawie umorzenia zaległości pieniężnych podpisało 157 rodzin, z czego 18 w roku 2016. Łączna kwota umorzonych zaległości w roku 2016 wynosiła 811 635,75 zł i obejmowała 307 027,17 zł należności głównej oraz 504 608,58 zł tytułem odsetek. W związku z realizacją Programu w roku 2016, na pisemne wnioski osób/rodzin nim zainteresowanych tutejsza jednostka wystawiła 19 zaświadczeń o wysokości zadłużeń ciążących na mieszkaniach. Na ich podstawie na dzień 31 grudnia 2016r. kontrakty socjalne zawarto z 14 rodzinami. Na bieżąco we współpracy z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworznie prowadzone były czynności sprawdzające realizację zawartych kontraktów socjalnych. Program nadal realizują 34 rodziny.

Jaworzno, luty 2017r.

z Up. Dyrektora
Z-ca DYREKTORA
Miejskiego Zarządu Nieruchomości Komunalnych
w Jaworznie
Elżbieta Jach

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ
W JAWORZNIE NA LATA 2016 – 2018 ZA ROK 2016**

L.p.	Zadanie	Sposób realizacji zadania
KIERUNEK 1: PROMOWANIE I ROZWÓJ RÓŻNYCH FORM RODZINNEJ PIELCZY ZASTĘPCZEJ		
1.	Promowanie rodzinnej pielczy zastępczej.	<ul style="list-style-type: none"> – Opracowano i rozpowszechniono wśród mieszkańców Jaworzna 2000 szt. ulotek o tematyce rodzinnej pielczy zastępczej, promujących tę formę wsparcia. – w lokalnej prasie zamieszczono następujące informacje promujące rodziną pielczę zastępczą: w „Tydzień w Jaworznie” pojawił się artykuł pn. „Pomaganie to wyzwanie” dotyczący wolontariatu zorganizowanego przez Dział Pielczy Zastępczej dla wychowanków jaworzničkih rodzin zastępczych, w „Puls Jaworzna” zamieszczono artykuł pt. „Rodzicielstwo zastępcze: duma i lzy”, w „Co tydzień” zamieszczono plakat promujący ideę rodzicielstwa zastępczego, w gazecie przystankowej ukazał się tekst pt. „Zostań Rodziną Zastępczą”. – w lokalnej telewizji wystąpiła Kierownik Działu Pielczy Zastępczej w rozmowie dotyczącej rodzinnej pielczy zastępczej. – na stronie internetowej MOPS w Jaworznie i UM w Jaworznie opublikowano życzenia z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, doceniając codzienny trud jaworzničkih rodzin zastępczych, a także promując ideę rodzicielstwa zastępczego. – w ramach obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, przy współpracy z Ośrodkiem Edukacji Ekologiczno-Geologicznej GEOsfera, pracownicy Działu Pielczy Zastępczej zorganizowali piknik rodzinny. Spotkanie miało charakter otwarty, w lokalnych mediach pojawiły się zapowiedzi dotyczące imprezy, na którą zaproszono wszystkich mieszkańców miasta. Uczestnikom zapewniono atrakcje dla dzieci i dorosłych, poczęstunek. Podczas pikniku ogłoszono wyniki konkursu plastycznego, zorganizowanego dla dzieci wychowujących się w rodzinach zastępczych oraz wręczono cenne nagrody, m.in. voucher na profesjonalną sesję zdjęciową, wejściówki na basen, naukę gry w tenisa, nagrody rzeczowe. Obecnością swą zaszczytili przedstawiciele instytucji pracujących na rzecz dziecka i rodziny, a także przedstawiciele władz miasta. Zastępcza Prezydenta Miasta Pani Monika Bryl, z pomocą zawodowej rodziny zastępczej, zasadziła krzew rodzicielstwa zastępczego. Celem spotkania było propagowanie idei rodzinnej pielczy zastępczej oraz docenienie trudu codziennych czynności związanych z pełnieniem funkcji rodziny zastępczej. Uroczystość odbyła się dzięki środkom finansowym pozyskanym z Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych UM w Jaworznie, a także od sponsorów oraz dzięki życzliwości i zaangażowaniu kierownika i pracowników Ośrodka GEOsfera. W lokalnych mediach, na stronie internetowej MOPS i UM zamieszczono relację z obchodów święta rodzin zastępczych. – pracownicy Działu Pielczy Zastępczej poprowadzili cykl 4 spotkań z młodzieżą LO1 w Jaworznie i LO2 w Jaworznie, podczas których zaprezentowali temat rodzinnej pielczy zastępczej oraz ideę wolontariatu. – w Ognisku Wychowawczym zorganizowano Święto Rodzinki Ogniskowej, podczas której promowano ideę rodzinnej pielczy zastępczej.
2.	Pozyskiwanie kandydatów do realizacji zadań rodzinnej pielczy zastępczej.	<ul style="list-style-type: none"> – Opracowano i rozpowszechniono wśród mieszkańców Jaworzna 2000 szt. ulotek służących pozyskaniu kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. – opracowano i rozpowszechniono wśród wielu instytucji w mieście 100 szt. plakatów służących pozyskaniu kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. – opracowano i rozpowszechniono przy wsparciu wolontariuszy oraz proboszczów parafii 1200 szt. kalendarzy na rok 2017 z apelem służącym pozyskaniu kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. – we wszystkich parafiach w mieście księża zakomunikowali w ogłoszeniach duszpasterskich, iż Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie poszukuje kandydatów na rodziny zastępcze.

		<p>W części z nich, w zależności od zaangażowania, odczytano przygotowany przez pracowników Działu Pieczy Zastępczej apel, służący pozyskaniu kandydatów na rodziny zastępcze.</p> <ul style="list-style-type: none"> – na terenie miasta powieszono 3 banery informujące, iż Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie poszukuje kandydatów na rodziny zastępcze. – w lokalnej prasie zamieszczono następujące informacje mające na celu pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej: w „Puls Jaworzna” zamieszczono artykuł pt. „Rodzicielstwo zastępcze: duma i lzy”, w „Co tydzień” zamieszczono plakat, w gazecie przystankowej ukazał się tekst pt. „Zostań Rodziną zastępczą”. – w lokalnej telewizji wystąpiła Kierownik Działu Pieczy Zastępczej w rozmowie dotyczącej rodzinnej pieczy zastępczej. – nawiązano współpracę z Naczelnikiem Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu UM w Jaworznie. Naczelnik wyraził zgodę na udział pracowników Działu Pieczy Zastępczej w naradzie z Dyrektorami wszystkich szkół Miasta Jaworzna, celem przedstawienia idei rodzicielstwa zastępczego i uzyskania zgody na udział pracowników w/w Działu w wywiadówkach szkolnych. Podczas spotkania Dyrektorzy wyrazili zainteresowanie tematyką, zgodzili się również na uczestnictwo pracowników Działu Pieczy Zastępczej w wywiadówkach szkolnych, które odbędą się w 2017 r. Podczas wywiadówek zostanie zaprezentowany temat rodzinnej pieczy zastępczej, potrzeby Miasta Jaworzna w tym zakresie oraz apel służący pozyskaniu kandydatów na rodziny zastępcze. – nawiązano współpracę z Prezesem ZLO sp. z o.o., dzięki której we wszystkich placówkach ZLO w Jaworznie na monitorach widnieje informacja, iż Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie poszukuje kandydatów na rodziny zastępcze. – prowadzono działalność diagnostyczno – konsultacyjną dla kandydatów do pełnienia zadań rodzinnej pieczy zastępczej. Przeprowadzono 4 rozmowy z kandydatami na rodziny zastępcze.
3.	Szkolenie i kwalifikowanie kandydatów do pełnienia zadań rodzinnej pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> – Skierowano 6 osób na szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej, które zostały przeprowadzone przez Śląski Oddział Terenowy Towarzystwa Rozwijania Aktywności Dzieci „Szansa” w Bytomiu oraz Wojewódzki Ośrodek Adopcyjny w Sosnowcu. – zakwalifikowano 6 osób do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej oraz wydano 6 zaświadczeń kwalifikacyjnych, zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej. – przeprowadzono 18 analiz sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. – psycholog Działu Pieczy Zastępczej wydał 18 opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, na podstawie przeprowadzonych badań psychologicznych kandydatów.
KIERUNEK 2: WSPIERANIE ISTNIEJĄCYCH FORM RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ		
1.	Wspieranie istniejących form rodzinnej pieczy zastępczej oraz wychowanków tych form	<ul style="list-style-type: none"> – Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej objęli wsparciem 120 rodzin zastępczych oraz 138 wychowanków tych rodzin. – dokonano 213 ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, które odbyły się w miejscu zamieszkania dzieci. Sytuacja ta została każdorazowo omówiona na posiedzeniu z udziałem specjalistów, rodzin zastępczych i rodziców dzieci, którzy nie są pozbawieni władzy rodzicielskiej. Wnioski zespołu zostały przekazane do Wydziału Rodzinnego Sądu Rejonowego w Jaworznie. – dokonano 49 ocen rodzin zastępczych, a oceny zostały przesłane do Wydziału Rodzinnego Sądu Rejonowego w Jaworznie. – monitorowano sytuację szkolną wszystkich dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej pozyskując opinie szkolne na temat dzieci i zapraszając pedagogów szkolnych do uczestnictwa

		<p>w zespołach dokonujących oceny sytuacji dziecka.</p> <ul style="list-style-type: none"> – zgłoszono do Ośrodka Adopcyjnego w Sosnowcu 4 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. – sporządzono 13 pozwów o alimenty na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej, które przesłano do Sądu Rejonowego w Jaworznie oraz innych sądów, właściwych miejscowo ze względu na miejsce zamieszkania dzieci. – sporządzono 7 indywidualnych programów usamodzielnienia z 7 wychowankami pieczy zastępczej tuż przed osiągnięciem przez nich pełnoletności i wkroczeniem w proces usamodzielnienia. – dokonano 68 etapowych ocen indywidualnych programów usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej. – zaopiniowano 8 wniosków pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej o przydział mieszkania z zasobów Gminy Miasta Jaworzna. – MOPS w Jaworznie pozyskał z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej dotację na dofinansowanie kosztów wynagrodzenia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w ramach Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016. Całkowity koszt zadania wynosił 355 064,43 zł z czego dotacja wyniosła 87 912,00 zł, pozostałe środki stanowiły wkład własny. Dotacja została przeznaczona na dofinansowanie zatrudnienia dziewięciu koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej opiekujących się rodzinami zastępczymi w Jaworznie, – w okresie od 11 kwietnia do 20 kwietnia 2016 r. zatrudniono rodzinę pomocową, która przejęła opiekę nad dzieckiem umieszczonym w zawodowej rodzinie zastępczej z powodu hospitalizacji tej rodziny. W okresach od 22 czerwca do 14 lipca 2016 r. oraz od 22 grudnia do 29 grudnia 2016 r. zatrudniono rodzinę pomocową, dzięki czemu zawodowa rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego mogła skorzystać z przysługującego urlopu. – w ramach zapewnienia rodzinom zastępczym szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji wszystkie rodziny zastępcze zostały zaproszone na warsztaty umiejętności wychowawczych pn. „Akademia dobrego rodzica”, „ABC wychowania”, które prowadzone były przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jaworznie. Ponadto koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej i psycholog Działu Pieczy Zastępczej zorganizowali cykl warsztatów tj. 11 spotkań pn. „Przewodnik po rodzinie.” – rodziny zastępcze mogły skorzystać z bezpłatnej porady i pomocy prawnej w kilku instytucjach w mieście. – rodzinom zastępczym oraz ich wychowankom zapewniono dostęp do pomocy specjalistycznej. W ramach prowadzenia konsultacji i poradnictwa psychologicznego w Dziale Pieczy Zastępczej pomocą zostało objętych 6 osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, w sumie odbyło się 17 spotkań. Poradnictwem psychologicznym zostało objętych 10 dzieci z rodzin zastępczych, odbyło się 66 spotkań. 2 dzieci zostało objętych psychoterapią, odbyło się 39 sesji. 4 rodziny zostały objęte poradnictwem specjalistycznym w OIK w Jaworznie. – zdiagnozowano potrzeby rodzin zastępczych w zakresie pomocy wolontariuszy. Zorganizowano zajęcia z wolontariuszami dla 25 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych, które potrzebują pomocy w nauce. Pozyskano 20 chętnych wolontariuszy i 3 miejsca spotkań: w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jaworznie, Młodzieżowym Domu Kultury w Jaworznie i budynku ZLO przy ul. Grunwaldzkiej w Jaworznie. Pozyskano sponsora, dzięki któremu wydrukowano plakaty i ulotki promujące działalność i potrzeby wolontariatu. Koordynatorzy na bieżąco monitorowali spotkania wychowanków z wolontariuszami. W lokalnej prasie pojawił się tekst dotyczący wolontariatu zorganizowanego przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej dla dzieci wychowujących się w rodzinach zastępczych pn. „Pomaganie to wyzwanie”. – zakończono projekt fotograficzno – filmowy prowadzony we współpracy z Fundacją Wspierania Działań Artystycznych „Wolna Sztuka” i Fundacją „Babel Images”, dzięki której młodzież przebywająca w rodzinach zastępczych w 2015 roku wzięła udział w kampanii na rzecz tolerancji oraz zwalczania mowy nienawiści w internecie pt. „Tolerancja na warsztat.” W styczniu 2016 r.
--	--	---

		<p>w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jaworznie zorganizowano uroczysty wernisaż prac fotograficznych uczestników i projekcję stworzonego klipu i podsumowano projekt.</p> <ul style="list-style-type: none"> – koordynatorzy Działu Pieczy Zastępczej zorganizowali wycieczkę edukacyjno – integracyjną do Parku Rozrywki i Edukacji w Zatorze, w której wzięło udział 26 wychowanków rodzin zastępczych.
2.	Wsparcie finansowe rodzin zastępczych.	<ul style="list-style-type: none"> – Wyplacono 1 490 obligatoryjnych świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej w łącznej wysokości 1 146 256,03 zł oraz 173 dodatki na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w wysokości 34 174,47 zł. – wyplacono 16 fakultatywnych świadczeń dla rodzin zastępczych tj. 10 świadczeń na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka w wysokości 10 000,00 zł oraz 4 dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w wysokości 2 338 zł, a także 2 świadczenia na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki w wysokości 900,68 zł. – wyplacono 787 dodatków wychowawczych w łącznej wysokości 386 280,23 zł.
KIERUNEK 3: POWRÓT DZIECKA Z PIECZY ZASTĘPCZEJ DO RODZINY		
1.	Podjęcie działań zmierzających do powrotu dziecka do rodziny naturalnej.	<ul style="list-style-type: none"> – Przekazano do Zespołu Asysty Rodzinnej informacje dotyczące umieszczenia: 15 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej oraz 15 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej. – przekazano do Zespołu Asysty Rodzinnej 34 wnioski o podjęcie pracy z rodzinami biologicznymi dzieci przebywających w pieczy zastępczej w celu reintegracji rodziny. – asystenci rodziny objęli wsparciem 10 rodzin biologicznych dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w celu powrotu dzieci pod opiekę rodziców. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej podjęli współpracę z asystentami w w/w sprawach.
KIERUNEK 4: POMOC W USAMODZIELNIENIU I INTEGRACJI ZE ŚRODOWISKIEM PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ		
1.	Podjęcie działań zapobiegających wykluczeniu społecznemu usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.	<ul style="list-style-type: none"> – Pracownicy socjalni obejmowali wsparciem 71 pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez wielozakresową pracę mającą na celu wprowadzenie osoby objętej procesem usamodzielnienia do podjęcia samodzielnego, dojrzałego życia i integracji ze środowiskiem lokalnym. – zapewniono pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej poradnictwo specjalistyczne, z którego skorzystało 9 podopiecznych. – umożliwiono pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej podjęcie specjalistycznej terapii. – 9 pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej uczestniczyło w projekcie "Akademia Własnego Rozwoju, Program Aktywnej Integracji w Jaworznie" w ramach którego uczestniczyli w kursie prawa jazdy, w warsztatach jazdy konnej oraz w warsztatach robotyki. – 8 pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej przyznano paczkę świąteczną. – Powiatowa Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Jaworznie przystąpiła do rozpoczęcia procesu usamodzielnienia 6 wychowanków poprzez dobór opiekunów dla wychowanków usamodzielniających się, redagowanie wspólnie z wychowankami indywidualnych programów usamodzielnienia, kontynuowano pracę z 6 wychowankami, którzy rozpoczęli proces usamodzielniania przed rokiem 2016, podejmowano wielozakresową pracę z 12 wychowankami usamodzielniającymi się w celu zapobiegania ich marginalizacji w przyszłym, dorosłym, samodzielnym życiu (praca psychologa, pedagoga, terapeuty uzależnień, pracownika socjalnego, wychowawców, doradcy zawodowego), podejmowano współpracę z rodzinami wychowanków będących w procesie usamodzielniania, stale wspierano wychowanków, którzy opuścili placówkę i rozpoczęli proces usamodzielniania w minionych latach, wspierano w staraniach o przydział

		mieszkania dla 4 wychowanków.
2.	Pomoc finansowa dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.	Objęto wsparciem finansowym pełnoletnich wychowanków, którzy opuścili zarówno rodziną jak i instytucjonalną pieczę zastępczą. Udzielono następujących form pomocy: – pomoc na kontynuowanie nauki – 583 świadczenia w łącznej wysokości 286 552,48 zł, – pomoc na usamodzielnienie – 11 świadczeń w łącznej wysokości 52 662,00 zł, – pomoc na zagospodarowanie – 7 świadczeń w łącznej wysokości 25 132,42 zł.
3.	Pomoc wychowankom pieczy zastępczej w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych.	– W ramach pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie prowadzi dwa Mieszkania Chronione dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej. Z tego wsparcia skorzystało 4 podopiecznych, – zaopiniowano 5 wniosków pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej o przydział mieszkania z zasobów gminy i podjęto współpracę z Urzędem Miejskim w Jaworznie w związku ze złożonymi wnioskami, – 4 pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej otrzymało mieszkanie z zasobów gminy.
4.	Pomoc wychowankom pieczy zastępczej w podjęciu zatrudnienia.	– Kierowano pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej do PUP oraz Działu Reintegracji Społecznej i Zawodowej MOPS w celu zapewnienia poradnictwa specjalistycznego, mającego na celu aktywizację zawodową. Na bieżąco motywowano do aktywnego poszukiwania zatrudnienia, do korzystania ze szkoleń, stażów, podejmowano współpracę w omawianym zakresie z pośrednikami pracy.
KIERUNEK 5: SPECJALIZACJA ISTNIEJĄCYCH FORM INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ		
1.	Przekształcenie Powiatowej Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Jaworznie.	– W ramach utworzonego w 2015 r. Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Jaworznie, funkcjonują 2 placówki socjalizacyjne. Powiatowa Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza przy ul. Hetmańskiej 21 dysponuje 30 miejscami, a Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dobry Dom” przy ul. Morcinka 7 – 14 miejscami. Obie Placówki w 2016 r. objęły opieką 57 wychowanków. – w 2016 r. podjęto działania w celu opracowania koncepcji podziału 30 osobowej Powiatowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej na 2 placówki 14-osobowe.
2.	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Jaworznie, Powiatowej Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Jaworznie i Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Dobry Dom” w Jaworznie.	Pracownicy placówek opiekuńczo – wychowawczych w Jaworznie uczestniczyli w następujących szkoleniach: – „Ochrona danych osobowych” w świetle wyników kontroli GIODO – 1 osoba, – Nowelizacja prawa zamówień publicznych – 2 osoby, – Negocjacje i mediacje – 14 osób, – Przygotowanie do prowadzenia mediacji – 9 osób, – Inwentaryzacja, naruszenia dyscypliny finansów publicznych, zmiany w ustawie o finansach publicznych, środki trwale, zadania zlecone, wydatki inwestycyjne, sprawozdawczość budżetowa i finansowa – 2 osoby, – Współczesne wyzwania w pracy z rodziną – 2 osoby, – Rodzina w systemie lokalnym – 1 osoba, – Dopalacze – czym są i jak działają – 2 osoby, – Praca z dzieckiem z Zespołem Aspergera – 1 osoba, – Nowy model usług społecznych – 3 osoby, – Sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem orzeczeń w sprawach nieletnich – 2 osoby, – Prawo pracy – 4 osoby, – Zarządzanie emocjami i stresem w pracy – 13 osób, – Budowanie współpracy w zespole poprzez poprawę komunikacji – 12 osób.

3.	Organizacja wolontariatu dla potrzeb Powiatowej Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Jaworznie i Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Dobry Dom” w Jaworznie.	<ul style="list-style-type: none"> - Podpisano umowę z 2 wolontariuszami do systematycznej pracy z wychowankami w roku 2016, - Pozyskano 12 kandydatów na wolontariuszy.
KIERUNEK 6: PODNIESIENIE JAKOŚCI USŁUG ŚWIADCZONYCH DZIECKU I RODZINIE W OBSZARZE PIELICZY ZASTĘPCZEJ		
1.	Podejmowanie działań zmierzających do podniesienia jakości usług świadczonych w zakresie pomocy dziecku i rodzinie w obszarze pieczy zastępczej.	<p>W ramach podnoszenia kwalifikacji koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, pracownicy socjalni, psycholog oraz kierownik Działu Pieczy Zastępczej uczestniczyli w następujących szkoleniach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Więzy czy więzi – rola modeli przywiązania w rozwoju, - Interdyscyplinarna współpraca na rzecz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, - Dziecko w rodzinie zrekonstruowanej, - Budowanie wizerunku pomocy społecznej – efektywna współpraca z mediami, - Ewolucja systemu wspierania rodziny – priorytety i wyzwania, - Podstawy terapii rodzin, - FAS w perspektywie interdyscyplinarnej, - Zbudować przymierze... Relacja terapeutyczna w pracy z rodzinami i parami, - Prawo dziecka do rodziny, - Procedura Niebieskiej Karty. <p>Pracownicy Działu Pieczy Zastępczej pozostawali w stałej i regularnej współpracy ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z sądem oraz organami pomocniczymi sądu, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi realizując zadania dotyczące pieczy zastępczej.</p>

Jaworzno, luty 2017 r.

KOORDYNATOR PROGRAMU

KIEROWNIK
DZIAŁU PIELICZY ZASTĘPCZEJ
Joanna Kaszuba
mgr Joanna Kaszuba

**SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA
RODZINNEJ PIELCZY ZASTĘPCZEJ DZIAŁAJĄCEGO NA TERENIE MIASTA JAWORZNA
ZA ROK 2016**

Obowiązek sporządzenia sprawozdania z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wynika z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016, poz. 575 ze zm.) oraz § 2 Zarządzenia Nr WZ.0050.353.2014 Prezydenta Miasta Jaworzna z dnia 10 listopada 2014 r. w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej działającego na terenie Gminy Miasta Jaworzna. Na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej Prezydent Miasta wyznaczył Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie.

Działania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie na bieżąco podejmuje działania zmierzające do osiągnięcia wszystkich wymaganych standardów w obrębie systemu pieczy zastępczej.

W roku sprawozdawczym kształtowały się one w następujący sposób:

1. Pozyskano z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach konkursu, środki finansowe na realizację zadania publicznego pod nazwą: Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016 w kwocie 87 912,00 zł, które zostały przeznaczone na dofinansowanie zatrudnienia 9 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej opiekujących się rodzinami zastępczymi w Jaworznie. Całkowity koszt zadania wynosił 355 064,43 zł. Kwota 267 152,43 zł stanowiła wkład własny MOPS w Jaworznie.
2. Rozpowszechniono 2000 szt. ulotek o tematyce rodzinnej pieczy zastępczej, promujących tę formę wsparcia oraz służących pozyskaniu kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
3. W lokalnej prasie zamieszczono następujące informacje służące promocji rodzinnej pieczy zastępczej oraz pozyskaniu kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej: w „Tydzień w Jaworznie” pojawił się artykuł pn. „Pomaganie to wyzwanie” dotyczący wolontariatu zorganizowanego przez Dział Pieczy Zastępczej dla wychowanków jaworznickich rodzin zastępczych, w „Puls Jaworzna” zamieszczono artykuł pt. „Rodzicielstwo zastępcze: duma i łzy”, w „Co tydzień” zamieszczono plakat promujący ideę rodzicielstwa zastępczego, w gazecie przystankowej ukazał się tekst pt. „Zostań Rodziną Zastępczą”.
4. W lokalnej telewizji wystąpiła Kierownik Działu Pieczy Zastępczej w rozmowie dotyczącej rodzinnej pieczy zastępczej.
5. Opracowano i rozpowszechniono wśród wielu instytucji w mieście 100 szt. plakatów służących pozyskaniu kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
6. Opracowano i rozpowszechniono przy wsparciu wolontariuszy oraz proboszczów parafii 1 200 szt. kalendarzy na rok 2017 z apelem służącym pozyskaniu kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
7. We wszystkich parafiach w mieście księża zakomunikowali w ogłoszeniach duszpasterskich, iż Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie poszukuje kandydatów na rodziny zastępcze. W części z nich, w zależności od zaangażowania, odczytano przygotowany przez pracowników Działu Pieczy Zastępczej apel, służący pozyskaniu kandydatów na rodziny zastępcze.
8. Na terenie miasta powieszono 3 banery informujące, iż Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie poszukuje kandydatów na rodziny zastępcze.
9. Na stronie internetowej MOPS w Jaworznie i UM w Jaworznie opublikowano życzenia z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, doceniając codzienny trud jaworznickich rodzin zastępczych, a także promując ideę rodzicielstwa zastępczego.
10. Nawiązano współpracę z Naczelnikiem Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu UM w Jaworznie. Naczelnik wyraził zgodę na udział pracowników Działu Pieczy Zastępczej w naradzie z Dyrektorami wszystkich szkół Miasta Jaworzna, celem przedstawienia idei rodzicielstwa zastępczego i uzyskania zgody na udział pracowników w/w Działu w wywiadówkach szkolnych. Podczas spotkania Dyrektorzy wyrazili zainteresowanie tematyką, zgodzili się również na uczestnictwo pracowników Działu Pieczy Zastępczej w wywiadówkach szkolnych, które odbędą się w 2017 r. Podczas wywiadówek zostanie zaprezentowany temat rodzinnej pieczy zastępczej, potrzeby Miasta Jaworzna w tym zakresie oraz apel służący pozyskaniu kandydatów na rodziny zastępcze.

11. Nawiązano współpracę z Prezesem ZLO sp. z o.o., dzięki której we wszystkich placówkach ZLO w Jaworznie na monitorach widnieje informacja, iż Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie poszukuje kandydatów na rodziny zastępcze.
12. W ramach obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, przy współpracy z Ośrodkiem Edukacji Ekologiczno-Geologicznej GEOsfera, pracownicy Działu Pieczy Zastępczej zorganizowali piknik rodzinny. Spotkanie miało charakter otwarty, w lokalnych mediach pojawiły się zapowiedzi dotyczące imprezy, na którą zaproszono wszystkich mieszkańców miasta. Uczestnikom zapewniono atrakcje dla dzieci i dorosłych, poczęstunek. Podczas pikniku ogłoszono wyniki konkursu plastycznego, zorganizowanego dla dzieci wychowujących się w rodzinach zastępczych oraz wręczono cenne nagrody, m.in. voucher na profesjonalną sesję zdjęciową, wejściówki na basen, naukę gry w tenisa, nagrody rzeczowe. Obecnością swą zaszczylili przedstawiciele instytucji pracujących na rzecz dziecka i rodziny, a także przedstawiciele władz miasta. Zastępca Prezydenta Miasta Pani Monika Bryl, z pomocą zawodowej rodziny zastępczej, zasadziła krzew rodzicielstwa zastępczego. Celem spotkania było propagowanie idei rodzinnej pieczy zastępczej oraz docenienie trudu codziennych czynności związanych z pełnieniem funkcji rodziny zastępczej. Uroczystość odbyła się dzięki środkom finansowym pozyskanym z Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych UM w Jaworznie, a także od sponsorów oraz dzięki życzliwości i zaangażowaniu kierownika i pracowników Ośrodka GEOsfera. W lokalnych mediach, na stronie internetowej MOPS i UM zamieszczono relację z obchodów święta rodzin zastępczych.
13. Pracownicy Działu Pieczy Zastępczej poprowadzili cykl 4 spotkań z młodzieżą LO1 w Jaworznie i LO2 w Jaworznie, podczas których zaprezentowali temat rodzinnej pieczy zastępczej oraz ideę wolontariatu.
14. Zakończono projekt fotograficzno – filmowy prowadzony we współpracy z Fundacją Wspierania Działalności Artystycznych „Wolna Sztuka” i Fundacją „Babel Images”, dzięki której młodzież przebywająca w rodzinach zastępczych w 2015 roku wzięła udział w kampanii na rzecz tolerancji oraz zwalczania mowy nienawiści w internecie pt. „Tolerancja na warsztat.” W styczniu 2016 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jaworznie zorganizowano uroczysty wernisaż prac fotograficznych uczestników i projekcję stworzonego klipu i podsumowano projekt.
15. Koordynatorzy Działu Pieczy Zastępczej zorganizowali wycieczkę edukacyjno – integracyjną do Parku Rozrywki i Edukacji w Zatorze, w której wzięło udział 26 wychowanków rodzin zastępczych.
16. Prowadzono działalność diagnostyczno – konsultacyjną, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Przeprowadzono 4 rozmowy z kandydatami na rodziny zastępcze.
17. Skierowano 6 osób na szkolenia dla kandydatów na niezawodową rodzinę zastępczą, które zostały przeprowadzone przez Śląski Oddział Terenowy Towarzystwa Rozwijania Aktywności Dzieci „Szansa” w Bytomiu oraz Wojewódzki Ośrodek Adopcyjny w Sosnowcu. Wszystkie osoby ukończyły szkolenie, wszystkie uzyskały kwalifikacje do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej w związku z czym wydano 6 zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.
18. Przeprowadzono 18 analiz sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
19. Psycholog Działu Pieczy Zastępczej wydał 18 opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, na podstawie przeprowadzonych badań psychologicznych.
20. W ramach zapewnienia rodzinom zastępczym szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji wszystkie rodziny zastępcze zostały zaproszone na warsztaty umiejętności wychowawczych pn. „Akademia dobrego rodzica”, „ABC wychowania”, które prowadzone były przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jaworznie. Ponadto koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej i psycholog Działu Pieczy Zastępczej zorganizowali cykl warsztatów tj. 11 spotkań pn. „Przewodnik po rodzinie.”
21. W okresie od 11 kwietnia do 20 kwietnia 2016 r. zatrudniono rodzinę pomocową, która przejęła opiekę nad dzieckiem umieszczonym w zawodowej rodzinie zastępczej z powodu hospitalizacji tej rodziny. W okresach od 22 czerwca do 14 lipca 2016 r. oraz od 22 grudnia do 29 grudnia 2016 r. zatrudniono rodzinę pomocową, dzięki czemu zawodowa rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego mogła skorzystać z przysługującego urlopu.
22. Działalność na bieżąco opierała się na współpracy ze środowiskiem lokalnym: z sądem, szkołami, placówkami leczniczymi, a także instytucjami działającymi w zakresie pomocy dziecku i rodzinie.
23. Rodziny zastępcze mogły skorzystać z bezpłatnej porady i pomocy prawnej w kilku instytucjach w mieście.

24. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej objęli wsparciem 120 rodzin zastępczych oraz 138 wychowanków tych rodzin. Dokonano 213 ocen sytuacji wszystkich dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. W przypadku dzieci poniżej 3 lat miało to miejsce co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Oceny dokonane były w miejscu zamieszkania dzieci, następnie każdorazowo omówione na posiedzeniu z udziałem specjalistów, rodzin zastępczych i rodziców dzieci, którzy nie są pozbawieni władzy rodzicielskiej. Wnioski zespołu zostały przekazane do Wydziału Rodzinnego Sądu Rejonowego w Jaworznie.
25. Dokonano 49 ocen rodzin zastępczych, a oceny zostały przesłane do Wydziału Rodzinnego Sądu Rejonowego w Jaworznie.
26. Rodzinom zastępczym oraz ich wychowankom zapewniono dostęp do pomocy specjalistycznej. W ramach prowadzenia konsultacji i poradnictwa psychologicznego w Dziale Pieczy Zastępczej pomocą zostało objętych 6 osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, w sumie odbyło się 17 spotkań. Poradnictwem psychologicznym zostało objętych 10 dzieci z rodzin zastępczych, odbyło się 66 spotkań. 2 dzieci zostało objętych psychoterapią, odbyło się 39 sesji. 4 rodziny zostały objęte poradnictwem specjalistycznym w OIK w Jaworznie.
27. Zgłoszono do ośrodków adopcyjnych informację na temat uregulowanej sytuacji prawnej 4 dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.
28. Wszystkim rodzinom zastępczym zaproponowano pomoc w zakresie wsparcia wolontariuszy. Zdiagnozowano potrzeby rodzin zastępczych w tym zakresie. Zorganizowano zajęcia z wolontariuszami dla 25 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych, które potrzebują pomocy w nauce. Pozyskano 20 chętnych wolontariuszy i 3 miejsca spotkań: w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jaworznie, Młodzieżowym Domu Kultury w Jaworznie i budynku ZLO przy ul. Grunwaldzkiej w Jaworznie. Pozyskano sponsora, dzięki któremu wydrukowano plakaty i ulotki promujące działalność i potrzeby wolontariatu. Koordynatorzy na bieżąco monitorowali spotkania wychowanków z wolontariuszami. W lokalnej prasie pojawił się tekst dotyczący wolontariatu zorganizowanego przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej dla dzieci wychowujących się w rodzinach zastępczych pn. „Pomaganie to wyzwanie”.
29. Sporządzono 13 pozwów o alimenty na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej, które przesłano do Sądu Rejonowego w Jaworznie oraz innych sądów, właściwych miejscowo ze względu na miejsce zamieszkania dzieci.
30. Sporządzono 7 indywidualnych programów usamodzielnienia z 7 wychowankami pieczy zastępczej tuż przed osiągnięciem przez nich pełnoletności i wkroczeniem w proces usamodzielnienia.
31. Dokonano 68 etapowych ocen indywidualnych programów usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.
32. Zaopiniowano 13 wniosków pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej o przydział mieszkania z zasobów Gminy Miasta Jaworzna.
33. Pełnoletni wychowankowie pieczy zastępczej zostali objęci wsparciem w postaci zapewnienia odpowiednich warunków mieszkaniowych w ramach Mieszkania Chronionego. Z tego rodzaju wsparcia skorzystało 4 podopiecznych.
34. 9 pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej uczestniczyły w projekcie "Akademia Własnego Rozwoju. Program Aktywnej Integracji w Jaworznie" w ramach którego uczestniczyli w kursie prawa jazdy, w warsztatach jazdy konnej oraz w warsztatach robotyki.
35. 8 pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej przyznano paczkę świąteczną.
36. W ramach podnoszenia kwalifikacji koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, pracownicy socjalni, psycholog oraz kierownik Działu Pieczy Zastępczej uczestniczyli w następujących szkoleniach: „Więzy czy więzi – rola modeli przywiązania w rozwoju”, „Interdyscyplinarna współpraca na rzecz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej”, „Dziecko w rodzinie zrekonstruowanej”, „Budowanie wizerunku pomocy społecznej – efektywna współpraca z mediami”, „Ewolucja systemu wspierania rodziny – priorytety i wyzwania”, „Podstawy terapii rodzin”, „FAS w perspektywie interdyscyplinarnej”, „Zbudować przymierze... Relacja terapeutyczna w pracy z rodzinami i parami”, „Prawo dziecka do rodziny”, „Procedura Niebieskiej Karty”.

Jaworzno, luty 2017 r.

Z-ca DYREKTORA
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w JAWORZNI
Mariola Zych-Walaszczyk

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
W JAWORZNIE NA LATA 2016 – 2018 ZA ROK 2016**

Program został przyjęty uchwałą Nr XV/218/2015 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 17 grudnia 2015 r. Celem głównym programu jest utrzymanie lub przywrócenie zdolności rodziny do pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez wzmocnienie działań profilaktycznych i doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pozostawienia lub powrotu dziecka do rodziny.

Adresatami Programu są:

1. Rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.
2. Rodzice dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Program przewiduje następujące kierunki działań:

1. Poprawa sytuacji materialnej w ramach różnych systemów zabezpieczenia społecznego.
2. Aktywizacja zawodowa.
3. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
4. Reintegracja rodziny.
5. Pomoc w opiece i wychowaniu dzieci.
6. Promowanie wartości rodziny.

Pomoc rodzinie w prawidłowym wypełnieniu jej funkcji w aspekcie socjalno – bytowym i opiekuńczo – wychowawczym, obejmująca w/w kierunki działań, jest szczegółowo opisana w sprawozdaniach z działalności miejskich jednostek organizacyjnych oraz z realizacji pozostałych programów wynikających ze Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Program przyjęty przez Radę Miejską przewidywał zatrudnienie 4 asystentów rodziny do końca 2016 r. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i rozwoju pieczy zastępczej, od 01.01.2015 r. jest to zadanie obowiązkowe dla gmin.

Zatrudnienie 4 asystentów rodziny stało się możliwe dzięki uzyskaniu częściowej dotacji w ramach konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Jaworzno, luty 2017 r.

Koordynator Programu

KIEROWNIK
Działu Pomocy Społecznej
[Podpis]
mgr **Barbara Kanisa**

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2015 – 2020
ZA ROK 2016**

Program został przyjęty Uchwałą Nr X/111/2015 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 25 czerwca 2015 r.

Realizatorami programu są:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie
2. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jaworznie
3. Komenda Miejskiej Policji w Jaworznie
4. Prokuratura Rejonowa w Jaworznie
5. Sąd Rejonowy w Jaworznie
6. Sądowa Służba Kuratorska przy Sądzie Rejonowym w Jaworznie
7. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
8. Ośrodek Profilaktyki Uzależnienia od Alkoholu oraz Pobytu Nietrzeźwych z siedzibą w Jaworznie
9. Straż Miejska w Jaworznie
10. Ognisko Wychowawcze w Jaworznie
11. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Jaworznie
12. Powiatowa Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Jaworznie
13. Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Urzędu Miejskiego w Jaworznie
14. Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Jaworznie
15. Wydział Edukacji, Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Jaworznie
16. Zakłady opieki zdrowotnej
17. Organizacje pozarządowe i kościelne

Harmonogram wykonanych zadań

LP.	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI
OBSZAR I. PROFILAKTYKA I EDUKACJA SPOŁECZNA		
1.	Badanie zjawiska przemocy na terenie miasta.	Informacje na temat zjawiska przemocy pochodzą z bieżącej analizy działań w ramach realizacji procedury Niebieskie Karty prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny. W ocenie zjawiska przemocy korzystamy również z badań prowadzonych na szczeblu krajowym dla Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (2014 r.). W ramach Projektu pn. „Rodzina polska wolna od Przemocy” dla Programu Operacyjnego PL 14 „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i przemocy ze względu na płeć”, współfinansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2009-2014 przeprowadzono badania wśród Polaków przez WYG PSDB – Diagnoza i porównanie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz ocena efektywności działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. „Przemoc w rodzinie wobec osób starszych i niepełnosprawnych” – Raport z badania ogólnopolskiego 2015r. oraz badania porównawczego z lat 2009 – 2015 Polska Akademia Nauk Instytut Psychologii.
2.	Organizowanie i współuczestnictwo w kampaniach społecznych ogólnopolskich i lokalnych na	Instytucje Pomocy Społecznej oraz Oświaty angażowały się w kampanie społeczne na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jaworznie wraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizował kampanię lokalną pn: "Chronimy dzieci – uczymy

	<p>rzecz uwrażliwienia i podnoszenia świadomości społeczności lokalnej nt: zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości jego przeciwdziałania oraz promowania wartości rodziny wolnej od przemocy.</p>	<p>bezpiecznych zachowań" obejmującą działania edukacyjne, profilaktyczne i informacyjne. Cel główny kampanii: profilaktyka i przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci i młodzieży. W trakcie realizacji kampanii przeprowadzono 66 zajęć profilaktycznych, w których uczestniczyło 1288 dzieci. Dodatkowo prowadzono cykliczne warsztaty profilaktyczne dla dzieci i młodzieży, gdzie cykl obejmował 8 spotkań, w których wzięło udział 47 dzieci. W ramach podsumowania działań i podnoszenia świadomości lokalnej na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie zorganizowano konferencje pn: „Interdyscyplinarne działania w ramach systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Jaworznie”, w której uczestniczyło 76 osób.</p> <p>Szkoły i przedszkola w naszym mieście poza uczestnictwem w kampanii lokalnej prowadziły działania w ramach własnych programów profilaktycznych oraz programów o zakresie ponadlokalnym na rzecz uwrażliwienia i podnoszenia świadomości na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie i agresji rówieśniczej.</p>
3.	<p>Nawiązywanie współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.</p>	<p>W ramach pomocy osobom doświadczającym przemocy będącymi w trudnej sytuacji materialnej współpracowano ze stowarzyszeniami i kościołami z terenu Jaworzna i całej Polski. Stowarzyszenie „Wiosna” prowadzące akcję „Szlachetna Paczka” obdarowano paczkami świątecznymi 5 rodzin zamieszkujących Mieszkania Chronione Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Jaworznie. Ponadto osoby doświadczające przemocy w rodzinie będące w trudnej sytuacji otrzymują wsparcie w postaci żywności lub ubrań z Kościołów lub związków wyznaniowych z terenu naszego miasta są to m. in. stowarzyszenia charytatywne działające przy kościołach katolickich w Jaworznie, Kościół Zielonoświątkowy, Adwentyści Dnia Siódmego.</p>
4.	<p>Utworzenie ogólnodostępnej bazy teleadresowej dla osób dotkniętych przemocą - działania informacyjne.</p>	<p>W ramach działań informacyjnych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej opracowano i wydano lokalny informator „Zatrzymać przemoc w rodzinie” zawierający podstawowe informacje na temat przemocy w rodzinie oraz wkładkę informacyjną z miejscami pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie – ilość sztuk 1 000. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarny opracował i rozpropagował ulotkę dotyczącą działań Zespołu i grup roboczych wraz z informacjami o miejscach pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie (1000szt) W ramach działań informacyjnych dla rodziców PM 14 redaguje kwartalnik "Bezpieczna 14 – tka" (40 egz.). Na stronach internetowych placówek oświatowych i placówek pomocy społecznej zamieszczane są artykuły edukacyjne dotyczące przemocy w rodzinie. Baza teleadresowa z miejscami pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie została zamieszczona w informatorze lokalnym dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz służb i instytucji świadczących pomoc w tym obszarze. Obecnie informacje na temat pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie dostępne są na stronach internetowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Ośrodka Interwencji Kryzysowej czy w Wydziale Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Jaworznie oraz Prokuratury Rejonowej w Jaworznie. Ośrodek Interwencji Kryzysowej, jako placówka pomagająca osobom doświadczającym przemocy w rodzinie jest umieszczona w Ogólnopolskiej Bazie „Niebieska Linia”. Ponadto informacje na temat miejsc</p>

		<p>pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie każdorazowo są umieszczane na plakatach i ulotkach informacyjnych, które mieszkańcy każdorazowo otrzymują podczas prowadzonych w mieście kampanii i akcji profilaktycznych.</p>
5.	<p>Edukacja dzieci i młodzieży w obszarze rozwiązywania konfliktów bez przemocy.</p>	<p>Edukacja dzieci i młodzieży prowadzona jest w naszym mieście głównie w placówkach oświatowych – szkołach i przedszkolach które działają w oparciu o programy profilaktyczne i wychowawcze zatwierdzone przez Dyrektorów Szkół i Przedszkoli oraz Rady Rodziców. Instytucje wspierające działania szkół to przede wszystkim Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Jaworznie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej. W Powiatowej Placówce Opiekuńczo Wychowawczej i Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej „Dobry Dom”, a także w Ognisku Wychowawczym programy dla dzieci i młodzieży w obszarze rozwiązywania konfliktów bez przemocy są prowadzone dla wychowanków tych placówek.</p> <p>W 2016 roku pedagodzy szkolni i przedszkolni prowadzili również własne autorskie programy m. in.: PM 12 Program „Bezpieczniaki”, „Chronimy Dzieci” (w trakcie procesu uzyskiwania certyfikatu), PM 14 realizowało kampanie wewnątrz przedszkolne: „Prawa Dziecka”, „Przemoc w rodzinie”, „Pomoc dzieciom krzywdzonym w rodzinie”. Policja w Jaworznie prowadziła spotkania w PM14 z Policjantem na temat: „Pomoc w trudnych sytuacjach”, „Obrona przed zachowaniami agresywnymi”, „Bezpieczeństwo w domu i w przedszkolu”, SP 18 program profilaktyczny dla klas sportowych „Stop przemocy – stop agresji”, PM 4 „Program przeciwdziałania agresji i przemocy”.</p> <p>Pracownicy Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej zrealizowali w szkołach programy z obszaru rozwiązywania konfliktów bez przemocy. Pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Jaworznie realizowali autorskie programy kierowane do dzieci, młodzieży, które były częścią kampanii lokalnej „Chronimy dzieci uczymy bezpiecznych zachowań”. W sumie na terenie miasta realizowano 30 programów.</p>
6.	<p>Prowadzenie zajęć profilaktycznych poszerzających świadomość i umiejętności sposobów radzenia sobie ze stresem i zachowaniami agresywnymi.</p>	<p>Podczas realizacji programów i kampanii lokalnej opisanych w punkcie 5 niniejszego sprawozdanie oraz w trakcie godzin wychowawczych przeprowadzono łącznie 1135 zajęć dla dzieci i młodzieży w Przedszkolach, Szkołach Podstawowych, Gimnazjalnych i Ponadgimnazjalnych, a także Powiatowej Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej i Placówce Opiekuńczo Wychowawczej „Dobry Dom” czy w Ognisku Wychowawczym. Zajęcia prowadzone były przez pedagogów, wychowawców, a także pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.</p>
7.	<p>Prowadzenie działań edukacyjnych oraz profilaktycznych zwiększających kompetencje i umiejętności rodzicielskie i wychowawcze.</p>	<p>W roku 2016 prowadzono 3 programy zwiększające kompetencje i umiejętności rodzicielskie. Ośrodek Interwencji Kryzysowej kontynuował realizację programu „Akademia Dobrego Rodzica” kierowanego do rodziców dzieci w wieku szkoły podstawowej. W 2016 roku odbyły się cztery edycje tego programu po 10 spotkań w każdym, łącznie uczestniczyło w nim 33 uczestników. Realizowano program „ABC wychowania” dla rodziców o niskich kompetencjach społecznych i niskich umiejętnościach wychowawczych – odbyły się 2 edycje po 15 spotkań, w których uczestniczyło 9 osób. Poradnia Psychologiczno –</p>

		<p>Pedagogiczna w Jaworznie prowadziła „Warsztaty umiejętności wychowawczych dla rodziców” - odbyło się 10 spotkań dla rodziców 12 osób. Prowadzono również porady zwiększające kompetencje rodzicielskie i wychowawcze w formie indywidualnej.</p> <p>Ognisko Wychowawcze prowadziło praktyczne zajęcia dla dzieci i rodziców pod nazwą „Święto rodzinki”, w której uczestniczyło 37 rodziców 41 dzieci. Podobną formę edukacji rodziców prowadziła Powiatowa Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza realizując program profilaktyczny dla wychowanków i rodziców „Wolni od nalogów budujemy zdrową rodzinę” – 13 rodziców 28 dzieci. W ramach działań Powiatowej Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej 3 razy w tygodniu odbywają się spotkania rodziców z wychowankami placówki, a w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej „Dobry Dom” dwa razy w tygodniu, podczas których wychowawcy mają możliwość prowadzenia bieżących działań kształtujących kompetencje wychowawcze rodziców. Łącznie oddziaływania prowadzono dla 104 rodziców. Szkoły i przedszkola również prowadziły działania edukacyjne dla rodziców zwiększające kompetencje rodzicielskie i wychowawcze – w sumie przeprowadzono w placówkach oświatowych 52 działania zwiększające kompetencje rodzicielskie i wychowawcze rodziców (prelekcje dla rodziców, spotkania, itp.).</p>
8.	<p>Edukacja i uwrażliwianie społeczności lokalnej w kierunku rozpoznawania i reagowania na sytuacje przemocy w rodzinie.</p>	<p>Edukacja osób w kierunku rozpoznawania i reagowania na sytuacje przemocy w rodzinie odbywa się na bieżąco w trakcie działań służb (pracownicy pomocy społecznej, Ośrodka Interwencji Kryzysowej, Policji, Sądu – kuratorzy), a także podczas prowadzonych projektów. Uczestnicy otrzymywali materiały informacyjne – ulotki z informacjami dotyczącymi miejsc pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. W ramach realizacji projektu „Chronimy dzieci – uczymy bezpiecznych zachowań” wręczano dzieciom silikonowe bransoletki z napisem „Chronimy dzieci” oraz „Szanuj mnie” związanych z tematyką realizowanych warsztatów. W instytucjach realizujących zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie rozmieszczone są materiały informacyjne w postaci plakatów, ulotek dla mieszkańców miasta z informacją o miejscach pomocy dla osób doświadczających przemocy domowej. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jaworznie prowadzi pomoc drogą mailową pod adresem oik@oik.jaworzno.pl. W roku 2016 wydrukowano 1000 egzemplarzy informatora lokalnego „Zatrzymać przemoc w rodzinie” dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, który jest sukcesywnie kolportowany do osób i instytucji pomagających ofiarom przemocy.</p> <p>Dzięki prowadzonym działaniom edukacyjnym możliwa jest identyfikacja osób zagrożonych lub będących ofiarami przemocy.</p> <p>Identyfikowanie osób zagrożonych przemocą w rodzinie odbywa się na podstawie zgłoszeń osobistych, telefonicznych lub mailowych rejestrowanych przez służby: Policja, Straż Miejska, pomoc społeczna, interwencja kryzysowa. Osoby zgłaszające to najczęściej osoby dotknięte przemocą w rodzinie lub świadkowie przemocy, sprawdzane są również zgłoszenia anonimowe. W 2016 roku liczba zgłoszeń związanych z przemocą w rodzinie (liczba interwencji)</p>

		wyniosła: 350 (Policja 167, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej 9, Ośrodek Interwencji Kryzysowej 147 pozostałe instytucje 27).
OBSZAR II. OCHRONA I POMOC OSOBOM DOTKNIĘTYM PRZEMOCĄ W RODZINIE		
1.	Analiza potrzeb i zasobów miasta w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz usprawnianie systemu i jego działań w tym obszarze.	W roku 2016 po wejściu nowego Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie przeprowadzono analizę zasobów miasta w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wykazano, że w obszarze pomocowym i możliwości udzielania schronienia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie system jest wystarczający dla zgłaszanych potrzeb mieszkańców miasta, ponadto realizujemy stały, roczny cykl działań w ramach Programu Korekcyjno – Edukacyjnego dla Sprawców Przemocy w Rodzinie.
2.	Dostosowywanie różnorodnych form wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zależności od zdiagnozowanych potrzeb.	<p>W roku 2016 osoby doświadczające przemocy w rodzinie, korzystały z następujących form wsparcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – procedura Niebieskie Karty, – pomoc psychologiczna, – pomoc prawna, – pomoc mailowa, – udzielenie schronienia – pobyt w Mieszkaniach Chronionych (rodzic z dzieckiem) oraz dzieci umieszczone w pieczy instytucjonalnej i zastępczej, – udzielenie pomocy socjalnej i materialnej ze względu na przemoc w rodzinie, – pomoc w formie grupowej: "grupa rozwoju osobistego", „wzmacnianie kompetencji rodzicielskich", – osoby doświadczające przemocy korzystały z zajęć w ramach realizacji programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie, – dla świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą prowadzone były działania profilaktyczne opisane w Obszarze I Profilaktyka i Edukacja Społeczna, niniejszego sprawozdania. <p>Przedstawione formy działań na rok 2016 były dostosowane do aktualnie występujących problemów i odpowiadały na potrzeby mieszkańców w tym zakresie. Wszystkie instytucje zaangażowane w tworzenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie współpracowały ze sobą przekazując bieżące informacje.</p>
3.	Zwiększanie efektywności oddziaływań interdyscyplinarnych na rzecz osób dotkniętych przemocą w tym na ochronę ofiar przemocy.	<p>Działania interdyscyplinarne na rzecz osób doświadczających przemocy są prowadzone w ramach realizacji procedury Niebieskie Karty.</p> <p>W 2016 roku prowadzono łącznie Niebieskie Karty w 228 rodzinach w tym 196 założono w 2016 roku.</p> <p>Schronienie w Mieszkaniach Chronionych zapewniono 11 osobom dorosłym i 7 dzieciom, którzy doświadczali przemocy domowej.</p> <p>Prokuratura Rejonowa w Jaworznie w ramach prowadzenia spraw związanych z art. 207 KK – znęcanie w rodzinie w roku 2016 zarejestrowała 94 sprawy,</p>

		z których umorzono 15, w 39 sprawach odmówiono wszczęcia, akt oskarżenia skierowano w 7 sprawach. W stosunku do sprawców przemocy nie zastosowano żadnych środków zapobiegawczych.
4.	Udzielanie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.	<p>W roku 2016 osoby:</p> <p>a) doświadczające przemocy w rodzinie korzystały z następujących form wsparcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc psychologiczna – 139 osób 722 spotkania (pomoc udzielana w OIK), - pomoc prawna – 34 osoby 124 spotkania, - pomoc mailowa – 10, - udzielenie schronienia – 11 kobiet, 17 dzieci – pobyt w Mieszkaniach Chronionych. W 2016 roku w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 119 dzieci w tym 91 dzieci umieszczonych z powodu zaniedbań w rodzinie. W pieczy instytucjonalnej – Powiatowa Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza – 42 dzieci. W Jaworznie nie było sytuacji, w której odbierano dzieci z rodzin zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe ma prawo odebrać dziecko z rodziny), - udzielenie pomocy materialnej ze względu na przemoc w rodzinie 71 rodzin 234 osoby, - pomoc w formie grupowej: „grupa rozwoju osobistego” 12 osób, „wzmacnianie kompetencji rodzicielskich” – 104 osoby. <p>b) osoby doświadczające przemocy korzystały z zajęć w ramach realizacji programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie – 33 osoby.</p> <p>c) dla świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą prowadzone były działania profilaktyczne opisane w Obszarze I Profilaktyka i Edukacja Społeczna, niniejszego sprawozdania.</p>
5.	Rozwój oddziaływań pomocowych na rzecz wsparcia dla osób zagrożonych przemocą w rodzinie.	W ramach działań Ośrodka Interwencji Kryzysowej uruchomiony jest mail, poprzez który osoby mogą prosić o pomoc jeśli z różnych przyczyn nie są w stanie skontaktować się z osobami pomagającymi w inny sposób. Rocznie około 10 osób korzysta z takiej formy pomocy.
6.	Nawiązywanie współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.	Sporządzono listę organizacji pozarządowych z terenu województwa śląskiego zajmujących się pomocą osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. Lista dostępna jest na stronie Śląskiego Urzędu wojewódzkiego w Katowicach Wydział Polityki Społecznej w zakładce przemoc w rodzinie http://www.katowice.uw.gov.pl/wdzps/sluzby.html .
7.	Zapewnienie bezpiecznego miejsca pobytu dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.	W naszym mieście dla osób doświadczających przemocy w rodzinie bezpieczne miejsca pobytu zapewnione są w formie: mieszkań chronionych prowadzonych przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jaworznie (przebywają w nim osoby dorosłe z dziećmi), dzieci, których rodzice nie są w stanie sprawować właściwie opieki nad nimi (przemoc fizyczna, psychiczna, zaniedbanie) umieszczane są poza rodziną biologiczną w pieczy zastępczej lub

		<p>w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.</p> <p>Uchwałą nr XVII/258/2016 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 30 marca 2016 r. zmieniającą uchwałę w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy miasta Jaworzna, wprowadzono zapisy uwzględniające pomoc w zapewnieniu schronienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, która nie ma tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy.</p>
8.	Utworzenie przyjaznego pokoju przesłuchań dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	<p>Przyjazny pokój przesłuchań zlokalizowany jest w Komendzie Miejskiej Policji w Jaworznie. Obecnie trwają prace końcowe w celu przygotowania pokoju do procesu certyfikacji. W roku 2016 przeprowadzono tam 13 przesłuchań zgodnie z obowiązującym procedurami.</p>
9.	Monitoring działań pomocowych udzielanych osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.	<p>Monitoring działań pomocowych prowadzony jest poprzez kwartalne spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz sprawozdawczość – roczne sprawozdanie z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015 – 2020.</p>
OBSZAR III: ODDZIAŁYWANIE NA OSOBY STOSUJĄCE PRZEMOC W RODZINIE		
1.	Upowszechnianie informacji w lokalnym społeczeństwie na temat działania i możliwości kierowania osób do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób sprawujących przemoc w rodzinie.	<p>Osoby sprawujące przemoc w rodzinie uczestniczą w Programie w oparciu o:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) podstawę prawną - art. 72, § 1, pkt. 6 Kodeksu Karnego, tj.: „Zawieszając wykonanie kary, sąd może zobowiązać skazanego do: poddania się leczeniu, w szczególności odwykowemu lub rehabilitacyjnemu, albo oddziaływaniom terapeutycznym lub uczestnictwu w programach korekcyjno – edukacyjnych”; b) na wnioski lub zalecenie kuratora sądowego wśród osób skazanych pozostających w okresie próby w warunkach wolnościowych (warunkowe zawieszenie wykonania kary, warunkowe przedterminowe zwolnienie) za czyn (-y) z art. 207 par. 1 kk. (przemoc domowa), lub inne przestępstwo przeciwko rodzinie z rozpoznaniem stosowania przemocy wobec najbliższych; c) jako uzupełnienie terapii leczenia uzależnienia od alkoholu, narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych; d) wszczętą procedurę Niebieskie Karty, w której są wskazani jako osoby podejrzewane o stosowanie przemocy w rodzinie; e) dobrowolne zgłoszenie się osoby do uczestnictwa w programie. <p>Informację na temat możliwości kierowania osób do Programu posiadają przedstawiciele instytucji, które mają możliwości kierowania osób „z mocy sprawowanego przez siebie urzędu”, a także otrzymują ją osoby podejrzewane o stosowanie przemocy objęte procedurą Niebieskie Karty.</p>
2.	Opracowanie i realizacja działań Programu Korekcyjno – Edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie.	<p>Program Korekcyjno – Edukacyjny dla Sprawców Przemocy w Rodzinie jest opracowywany corocznie z uwzględnieniem informacji wynikających z jego ewaluacji. Ilość godzin pracy na jednego uczestnika w Programie wynosi od 60 - 65 i jest zgodna z wytycznymi. W roku 2016 odbyły się trzy edycje programu i uczestniczyło w nich 33 osoby z czego cały Program ukończyło 15 osób. Pozostałe osoby Programu nie ukończyły.</p>

OBSZAR IV: PODNOSZENIE KOMPETENCJI SŁUŻB I PRZEDSTAWICIELI PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH DZIAŁANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.		
1.	Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.	<p>W 2016 roku odbyły się 4 spotkania Zespołu, na których omawiane były m. in. sprawy dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitoringu działań na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie prowadzonych w naszym mieście, - bieżących problemów związanych z realizacją procedury Niebieskie Karty, - działań w Śląskiej Koalicji na rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, - integrowania i koordynowania działań podmiotów, mających na celu przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie, - rozpowszechniania informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, <p>Szczegółowy zakres działań Zespołu Interdyscyplinarnego w Jaworznie opisany jest w sprawozdaniu Zespołu za rok 2016 do wglądu u Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego Pani Kariny Lichota w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Jaworznie.</p>
2.	Podnoszenie kompetencji zawodowych w obszarze przeciwdziałania przemocy osób- przedstawicieli instytucji zaangażowanych w realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015 – 2020.	<p>W roku 2016 pracownicy instytucji zajmujących się pomocą ofiarom przemocy uczestniczyli łącznie w 35 szkoleniach, w których uczestniczyły 53 osoby. Pozostałe instytucje w tym placówki oświatowe zapewniły swoim pracownikom możliwość uczestnictwa w 35 szkoleniach. Uczestniczyło w nich 171 osób (w tym dwie rady pedagogiczne szkół).</p> <p>W ramach kampanii „Chronimy dzieci uczymy bezpiecznych zachowań” celem podnoszenia kompetencji zawodowych zorganizowano konferencję pn: „Interdyscyplinarne działania w ramach systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Jaworznie”, w której uczestniczyło 76 osób.</p> <p>Łącznie w całym mieście przeszkolono w temacie przeciwdziałania przemocy w rodzinie 300 osób.</p>
3.	Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie w formie superwizji, coachingu, grup wsparcia.	<p>W 2016 roku system wsparcia dla pracowników w postaci superwizji został wdrożony dla pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Jaworznie. Spotkania superwizyjne odbywały się jeden raz w miesiącu, a ich realizatorem był Regionalny Ośrodek Metodyczno – Edukacyjny „METIS” w Katowicach.</p>

Jaworzno, luty 2017 r.

KOORDYNATOR PROGRAMU

DYREKTOR OŚRODKA
INTERWENCJI KRYZYSOWEJ
w Jaworznie
mgr Barbara Chertyn